
KÖPRÜLÜ KÜT.
139
M. Asım BY.

خطبة الثانيه عربی زاده سيد حسين

خطبة الثانيه عربی زاده

سيد حسين نام كتاب بو الغامشدر

بر الكيا ارنده بوله بر كتابه بولده

(خليلية حقی قدس سره)

) ⁂ (بسم الله الرحمن الرحيم) ⁂ (

اول نعت باری ایلیه لم … صکره مقصود نیسه سویلیه لم
کنهنه کرچه ایرشمز ادراك … نقدر اولسه ده خرد دراك
یالکز عقل دکل کشف دخی … صغمز اول دائرهٔ ذاته اخی
اودر اول ذوالجلال والاکرام … بندهٔ درکهیدر جمله کرام
چون دیدی فاعلم انه اول شاه … سندهدی لا اله الا الله
که محمد دن اولمسه تعلیم … مس ایدردی بزی عذاب الیم
جهلدر شول عذاب روحانی … که قبول ایتمز ابد روح آنی
مکراوله اوروح روح خبیث … ایده جهل ایله کندینی تلویث
یوری اوی شرع رسوله ای یار … تا نصیب اوله منزل اخیار
نظم قرآن ایچنده در معنی … نظمله معنئ خوش کور یعنی
ایکیسنده یوری اوقی سبق … مصحفك آینه وش یوزینه بق
انده تنزیه وار دخی تشبیه … کرچه یوقدر جناب حقه شبیه

نعت کونی بیلیسان آدم … ایده مز معرفته وضع قدم
دیدی لبس کتشله او غنی … سمت تنزیهه چکدی یعنی سنی
ویردی حکمن وجوب ذاتنك … صکره هم رتبهٔ صفاتنك
که اودر جمله یه سمیع و بصیر … اشدوب کورمسنده یوق تقصیر
سازاوصافی دخی فهم ایده کور … بوایکی مسلکه بردن کیده کور
ذوالجناحین اولمدقچه کشی … اوچه مز مطلبه و بتمز ایشی
بوایکی یردن اکلدکسه مراد … ایتمه هرکز بکا سؤال ایراد
کلیجك سمت غیبدن آواز … مرغ روح رسول ایدوب پرواز
آل واصحابی قودی مرشد راه … ایتدیلر دعوتی بلا اکراه
صوندیلر بزم صفاده جامی … ایچدی کیف رحیقی انجامی
مشربك پاك ایسه کدورتدن … ایچه کور جامی ید قدرتدن
وار ایسه دلده ذره ایمانك … ایتمه انکار فیضنی عمانك
ایله ارباب قبولی تصدیق … اولهسن خلق ایچنده تا صدیق
ایره تحقیقه عاقبت تقلید … آچلور باب الده در چو کلید
نسأل الله تعالی بالذات … ان یمن باعظم الاذات
فلله الحمد والصلات علی … مصطفاه وآله الاعلی

بعد ذا بوسهام رازیانك مقرطس ونشانی و باب اللهك ادنای کدایان وافقر درویشانی الشیخ اسمعیل حقی الایدوسی ثم البرسوی ثم الشامی ثم الاسکداری خلصه الله من ان یقول هذا دهری وهذه داری بو وجهله نقشبند صحیفهٔ بیان ونکارندهٔ خریطهٔ تبیان اولور که بوندن اقدم اخ کبیرم خلیل چلبی علم حالده بر رسالهٔ جامعه املاسن القا ومطالعه سیله تزجیهٔ اوقات ایده جك بر اثر نافع تحریرین استدعا ایتدکده سر ارادت

وجبین اختیار جیب مسامحه یه چکلمش زیرا مزرعهٔ آماله
اوآنه قدر نیجه مختصرات ومطولات تخمی اکلمش ایدی کیمی
احکام وشرایع وکیمی معارف وحکم وحقایقدنکه السنهٔ
مختلفه اوزره جاری وحکمی نظم ونثر اهلنه ساریدر مع هذا
سن وسال دقاقهٔ الرکاب اولان مابین الستین والسبعینه داخل
وارکان وجود متزلزل واجزاء بناء هیکل وقوی متخلخل
اولدیغندن ماعدا مقاسات شدائد دهردن حالم یمان و وِرد
زبانم صبح ومسا امان بالله امان اولوب اشارت الهیه موجبنجه
برداردن برداره هجرت و برمقامدن برمقامه نهضتدن اوراق
نظامم پریشان وزمام امرم قبضهٔ جبرده کشان برکشان ایدی
بالاخره دمشق الشامده برموجب قضای مبرم مدت اقامتم
تمام وتلویحات ارواح قدسیه ایله جانب اسکداره شد حزام
ایتدیکمده مذکور برادرک حقق الله آماله وجعل الی
الخیر مآله صورت طلبی آیینهٔ خاطره عکس ایلدی کوردمکه
سن عمرم هفتادی کذر ایتمکه قریب اولدی وآفتاب روح
زواله میل ایدوب مغرب فنایه دخوله آز قالدی (لمحرره)

آه کیم صونسه کرک برک وجود
یرله دوشسه کرک هر موجود
کسلوب فیضی بو باغک آخر
قوریوب قالسه کرک چشمهٔ جود

بو معنایه بناء بطریق الاختصار وضع قلم اولندی وعباراتی
ترکی اسهل وایسر قلندی تا که تکلفدن بری وتعملدن عری
اولوب مضمونی دائرهٔ فهمه داخل ونفعی عامه وخاصه یه

شامل

شامل اوله ومن الله الامداد منه المبدأ والمعاد (لمحرره)

چون دل تشنه بوله فیض الهیدن مدد
طاشرر کندن چودر یا قطره اوازاکاسد
فیض اقدسدر قلمدن دائما جاری اولان
صورت سر ازلدر عکس مرآت ابد
سنکه دریا بحره برماهیسن ای دل غرق آب
یاندردر قلزم ذتکده اشبو جزر ومد
فیض عشق وشوقله باغ درونه ویر نما
تا اوله هر کلبن حالک نمادن سروقد
آدم معنی دردر حق بوکون ایله سجود
قلمه زاهد عاشقه شیطان وش هرکز حسد

ایمان ✻ ایمان اصلنده صفت قلبیه اولان تصدیقدر که لسان
ترکیده اینانمق ایله تعبیر اولنور پس اول براغاجک چکردکی
و یایدنی کبیدر که اصلدر اکا اسلام دیمک فروعی اعتباریله درکه
اعمال صالحه در چونکه اصل بلافروع وفروع دخی بلا اصل
اولمز زیرا امور نسبیه دندر ایمان دخی بلا اسلام واسلام دخی
بلا ایمان وجود بولمز اکرچه مذاهب اهل سنت بودرکه ایمان
مجرد جهنمده خلوده مانع وعذاب ابدی یی دافعدر مع هذا
ایمان دیمک مؤمن برشریعته تابع اولمغله دربلکه اصول
شرایعه مخالفت بولنمیجق طاغ باشلرنده واطراف عالمده
وزمان فترتده اولانلر بله وحدانیت حق معرفتلرندن فائده لنورلر
رحماندن بالاخره شفاعت بولورلر والحکم لله العلی الکبیر (لمحرره)
بافهم ارباب عقول افکارنه آراسته

بیان ایمان وحقائقه وفروعه

کیمسه کبره‌ز قول ایله والله حق اراسنه
حق تعالی کر عذاب ایده و یا عفو ایلیه
هیچ بیکیمی قارشمق یر قارش اوراسنه
کفرله کیدن جهنمده مخلددر ابد
کیمسه خط چکمزازلده امرنك طغراسنه
بوئده شاه اولور کدای معرفت دارانله
انده ذره التفات اولمز جهان داراسنه
سنده یمش بیك حجابی حقبا کچدك ایسه
ماسوانك باقه غیری آغیله قاراسنه

وایمانده الفاظ مختلفه واردر مشهور اولان آمنت بالله کبی الی آخره که اکا ایمان تفصیلی دیرلر و بعضیلر ترکی لسانی اوزره دیدیلر که دیلم ایله اقرار وقلبم ایله اعتراف ایلدمکه الله تعالی واردر بردر واجب الوجوددر جمیع صفات کمالیه ایله موصوفدر ذاتنده وافعالنده وصفاتنده شریك ونظیری یوقدر ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم جانب حقدن هرنه کتوردیسه اذعان وقبول ایتدم و بونی قلبی ایله تصدیق ایتدیکی کبی صباحده واخشامده لسانی ایله دخی تکرار ایلیه و بعضیلرك قولی اوزرینه دیمك کرکدر که آمنت بالله علی مراد الله وآمنت برسول الله علی مراد رسول الله و بو ترکیب غیریلردن اقوی کورینور زیرا الله تعالی عقل ایله وخیال ایله بلنمز ورسول الله دخی بو یله در بلکه کامل بشری بلمك حق بلمکدن اصعبدر زیرا حقده تنزیه وخلقده تشبیه غالبدر پس لباس بشریت بورینن کیمسه نك حقیقتی نیجه معلوم اولور بناء علی هذا انلره وانلرك

امر ایتدکلری نسنه‌لرك کنهنی وتفاصیلنی احاطه ممکن دکلدر همان ایوسی انلرك مرادلرینه حواله ایتمکدر نتکیم احادیث شریفه‌یی تصدیق ایدن کیمسه تعیین وتخصیص ایتیوب رسول اللهدن نقدر احادیث صادر اولدیسه جمله سنه ایمان کتوردم وقبول ایتدم دیملیدر زیرا اکر تعیین اوزرینه قبول ایتسه متواتر ومشهور اولمدیغی صورتده بلکه موضوع اولوب اصلی صحیح اولمیان نسنه‌یی قبول ایتمش اوله واکر رد ایتسه صحیحی رد ایتمش اوله بو صورتده آثم اولور نتکیم متواتری انکار ایدن اهل ضلال اولور و بونك نظری انبیا وسائر افرادامتك ایمان اوزرینه موتبله حکمیدر یعنی انبیانك ایمانله انتقاللری مقطوعدر غیرك دکل شو قدر واردر که بعض اکامل ناس حسن خاتمه ایله مبشر اولور وحقلرنده سعادت ازلیه یازلدیغی الهام ایله ثبوت بولور وایمان فی الحقیقه بردر وزیاده ونقصان قبول ایتمز بردر دیدیکمز بودرکه ایمانك تعددی متعلقاتی حسبیله درکه مبدأ ومعاد و بونلرك مشتمل اولدیغی تفاصیلدر والا اصلنده ایمان یالکز الله تعالی یه درکه جمله مؤمن به اولنلره ایمان انك تحتنده داخلدر زیرا بزم ایمانمز مراد حق اوزرینه اولیجق حقك ایسه مرادی جمیع متعلقاته اجمالا وتفصیلا ایماندر پس ایمان یالکز بعض متعلقاته تعلق ایتسه فی نفس الامر ایمان اولماز مثلا یهود ونصاری الله تعالی بردر دیدیلر ولکن بو اقرارلری مردود اولدی شول جهتدنکه الله تعالی یه ایمان کتورمك کلامنه دخی ایمانی مستلزمدر جمیع کتب منزله ایسه کلامیدر جمیع انبیا وکتب وملائکه وقیامت وقضا وقدر

وامثالنه ايمانله امرايدر بو يوزدن يهود ونصارى وامثالنك
ايمانلرى مقبول اولمدى زيرا كلام حق انكار ايتديلر و بو انكارك
ضمننده الله تعالى يى وجميع انبياىى وكتابلرى وملائكه يى
وامثالنى انكار ايتمش اولديلر پس اكر الله تعالى يه كما ينبغى
ايمان اولسه اورتادن مطلقا كفر مرتفع اولور ودرست اولميجق
بعضه كفر كلنه كفرى مقتضى اولوب بالكليه ايمان قالماز
وخلقك بو معنايى ادراكدن عقللرى قاصر اولمغله انبيايه
وسائرلره على التفصيل ايمان كتورمك تصريح اولندى
و بونده سر وحدته اشارت واردركه اهلنه معلومدر مثلا
بركيمسه پادشاهه متابعه ايتسه جميع امراسنه متابعه ايتمليدر
شويله كه اكر برينى قبول ايتمسه سلطانى دخى قبول ايتمش
اولور يا امرا اراسنده فى الجمله ظلم وارايكن قبول ايتمك لازم
كليجك انبيا وخلفاسنك كه شانلرى بالكليه عدلدر نيجه رد
اولنور و بعض انبيايه ايمان كتوروب ختم الانبيايى انكار ايتمك
فرعى اقرار واصلى انكاردر كه بى فائده در زيرا رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم عقل اول اولديغى جهتدن ابتداء
مخلوقدر يعنى مرتبهٔ علمدن عين خارجيده تجلىٔ نورى وفيض
مقدس ايله ابتدا ظهور ايدن مخلوق نور محمديدر كه كتاب اختراع
وابداعك ديباجه سيدر سائر ارواح انلرك روح طيبه لرندن
مستفاددر نتكيم حديثده كلور (انا من الله والمؤمنون من فيض
نورى) عين خارجيده مؤخر كلدكلرى ختم وتكميل بابندندر
ظاهر بين اولنلر ايسه ظاهرا تأخره باقوب مقدم كلنلرى
تقدملرى جهتيله اندن افضل ظن ايتديلر وشريعت موسايى

وعيسايى مؤبد قياس ايلديلر يهود ونصارى كبى بيلمديلركه
تقدمده اعتبار روحانيتده دركه جامعدر نتكيم سلطان اعظم
جمله دن مقدم ايكن الايده جمله دن مؤخر كلور زيرا اول كلان
الايلر انك الاينك صور جزئيه سيدر و يوم حشرده دخى
بو سر عظيم صورت بولسه كركدر نتكيم قرآن كريمده كلور
(هل ينظرون الا ان يأتيهم الله فى ظلل من الغمام) يعنى سموات
سبعك ملائكه سى الاى والاى بريوزينه نزول ايتدكدنصكره
احتشام جليل ايله رب جليلك امرى صورتى دخى نزول ايتسه
كركدر اشته بو معنى سلطان سريدركه سلطان روحدر
وحق تعالى دخى (ونفخت فيه من روحى) بيوروب فيضدن
روحله تعبير ايلدى وجبريله دخى حامل علم اولديغى جهتدن
روح ديدى ارواح كليه ايسه تسويهٔ اجسامدن چوق مدت
مقدمدر پس بوندن (ما الفضل الا للمتقدم) سرى ظاهر
اولدى و بو قاريده ايمان زياده ونقصان قبول ايتمز ديديكمز
بودركه كرچه لسان شريعتده ايمان مثقالى وايمان دينارى
واردركه ذره قدر ايمانى اولان جهنمده ابدى قالماز والتون قدر
ايمان وتصديقى اولان اصلا ناره كيرمز ولكن فى الحقيقه ايمان
ذره قدر والتون قدر اولماز زيرا متجزى دكلدر جوهر فرددر
پس ذره قدر اولديغى اكا دال اولا عملك قلتنه كوره در
بو صورتده اكا ايمان ناقص ديرلر زيرا شعبه لرى نقصان
اوزرينه در مثلا برمؤمن اوقاتدن بر وقتده ذكر ايتسه كه امر
بابندندر و يا خود محظوراتدن بر محظورده زجر ايتسه كه نهى
قبيلندندر انك دينده يقينى آزدر يعنى ذكر اولنان عمل مرئيسى

کرچه دینده انك یقیننه دلالت ایدر والا ذکر ایتمز و یازجر
ایلمزدی ولکن دلالت ناقصه درکه بطریق الجزئیه در زیرا
برکره ذکر ایتمك و یا برکره زجر ایلمك ایله ایمان کامل اولماز
واکر ذکر کثیر ایله ذاکر وعمل یوزندن شعب ایمانی وافر اولایدی
وهر درلو محظوردن هم کندی اجتناب ایدیدی وهم غیری بی
هر وجهله نهی ایتمکدن خالی اولمیوب نهی عن المنکر ایله قیام
بولایدی بومعنا انك ایمانه دلالتی دلالت کامله اولور دیکه بطریق
الکلیه در انکیچون اهل الله حرف دال ایله اشارت اولنورلر زیرا
سائرلردن حقه دلالتلری اقوی در پس صورت اولی یه ایمان ناقص
مثقالی وصورت ثانیه یه ایمان کامل دیناری دیدیلر اهل اللهك
ایمانی کبی نتکیم ابو یزید بسطامی قدس سره حضرتلرینی
کورنلر ایمان اولنجه بونك ایمانی کبی اولسه دیرلردی زیرا
لطف وقهرده حالی برابر ایدی وقلبنه اصلا اضطراب کلمیوب
عبودیتنده قصور ایتمزدی نتکیم نسیمی کلماتنده (بیت)

زاهدك بر پارمغن کسسك دوزحقدن قچار
کور بو کرچك عاشق سرو پاصو یارلر اکماز

محکیدرکه علمای حلب نسیمی بی ملحد و زندیقدر دیو
قتلنه فتوی ویروب دریسین یوزدکلرنده دریسنی اوموزنه
الوب شهردن طشره کتدی و بزپوستی قورتاردق
انلر نیلرلرسه ایلسونلر دیدی (لمحرره)

اولدی چون انکار اهلی شبهه سز فاسد طمر
خنجر اغیاردن یار اوستنه قانلر طمر

نفسنك قانی غضبدن قینایوب یاره قیان

آخرنده

آخرنده رحمت مولادن آیا نه اومار
بعد ذا ایمان کاملی دینارله تمثیل واکا تشبیه اولدیغنك سری
بودرکه دینار سکه لی وکامل العیار اولان التونه دیرلر التون ایسه
اجساد سبعه نك اعلاسیدر اجساد سبعه دن مراد اسربدرکه
قورشوندر وحدیددرکه تیموردر ونحاسدرکه باقردر
ورصاصدرکه قلایدر وخارصینیدرکه توجدر وفضه درکه
کومشدر وذهبدرکه التوندر والتون جمله دن قیمت وخاصیت
یوزندن اعلادر زیرا اوتوز التی بیك سنه ده حاصل اولور
نتکیم کومش انك نصفی اولان اون سکز بیك ییلده وجود
بولور انکیچون بونلر سائرلردن عزیزدر ففغوری وعود قماری
کبیکه قرق ییلده درجۂ کماله ایریشور انسان کبیکه انك دخی
کمالی تدریجیدر انکیچون کاملی زیاده عزیزدر طپراق چناق
ایسه برکونده حاصل اولمغله براچه یه در قبل الوقت ادعاء کمال
ایده نك حالی بوندن قیاس اولنه که محض غروردر و بعد
الوقت دخی کمال انسانی وکمال الهی مستعد اولانه مخصوصدر
نتکیم هر طپراق ففغوری اولماز کرکسه بیك ییل تربیه بولسون
وهر قان مسك اولماز وهر طاش لعل صورتن بولماز وهر
یمورطه دن طاوس چیقمز وهر دکندن کل ایتمز چونکه کاملك
قلبی صفا وخلوصده زر خالصه بکزر لاجرم التون اعدادندن
اولور والتون سکه لی اولدیغی کبی قلب کامل دخی اعتقادات
حسنه ونیات فاضله وعلوم جلیله وتجلیات الهیه نقشلریله
نقش اولنمش وقالبی اعمال صالحه شعبه لریله پرزینت قلنمشدر
انکیچون کامله سلطان معنی دیرلر زیرا کمال خلوصندن سکه سی

جاری ونهایت تأثیرندن امر وامضاسی مملکت وجودك هر برینه
سار یدر ایمدی سعی ایله که ایمانك دینار قدر اوله ودیدیلر که
اصل سعادت ایماندر انکیچون ایمانسز هر کیم اولورسه اولسون
شقیدر فاما درجات عالیه کمال اعمال وقوت معرفته موقوفدر
یعنی عمل صالح نقدر زیاده اولسه جنتده اوقدر درجات حاصل
اولور وعلم بالله نقدر دریا کبی وسعت بولسه عالم اکا کوره
مکاشفات ومشاهداتدن بهره بولور پس هر کیم علم وعملدن
قلیل ایله اکتفا ایدرسه بی همتدر وهمتسز مرد دکل زندر
وزن مملکت وجودده پادشاه اولماز وبونده بولمدیغی کمالی
بارن دخی بولماز انکیچون کافر آخرتده مخلد فی النار در زیرا
دنیاده ایمانی یوقدر ونعیمدن بی نصیبدر اکل وشرب ولباس
ونکاح کبی زیرا دنیاده مأمور اولدیغی اعمالدن عریاندر
وبوندن فهم اولندیکه جسمك حکمی باشقه وقلب وروحك
حالی دخی باشقه در یعنی هر بری ایچون کار مخصوص واردر
بناء علی هذا مجموعنی جمع ایدن کامل وغیریسی ناقص بلکه
لاشی در زیرا داخل جنت اولدیغی صورتده دخی پایه سی
پستدر بورادندر که جنتده یوم جمعه ده مشاهدهٔ دیدار ایچون
مقام کثیبه دعوت واقع اولدقده هر کس دنیاده سعینه کوره
حرکت ایدر یعنی اکر دنیاده طاعته مسارعت ایتدیسه
اوراده دخی رؤیتنه مسارعت ایدر ونوردن ویاجوهردن
کرسی ومنبر اوزرنده اوتورر والا حالنه کوره یر بولور
ومشاهده سی معرفتی قدر اولور بو خود معلومدر که
جمیع کمالات ایمان وعمل ومعرفت اوزرینه مبنیدر

بوجهتدن دیمشلر که برکیمسه نك سلوکی عمل صالح
وتقوی اوزرینه اولمسه شیطانیدر وفی المثل (اغز یله
قوش طوتسه دخی ایشی هوادر ونفسانیدر (لمحرره)

عاشق ایسك حضرت حقك اکر دیدارنه
آج کوزك سعی ایله هرکز قومه ایشك یارنه
وار ایکن پای ارادت طورمه منزل آله کور
طاقتك وار چونکه بو یولده امانت بارنه
حقدر ایکی جهانده عاشقه مطلوب اولان
یاره یار اول باقمه اشبو عالمك اغیارنه
آلمدی بوی خدا بو باغده دکه مشام
آچلور غنچه سحرده بلبلك بیدارنه
حقبا باب ادبده قوللق ایت شام وسحر
تا که دوش اوله کوزك بو عالمك خنکارنه

بیان اختلاف اقرار اللسان

بعدذا ایمانده اقرار باللسان حقنده اختلاف ایلدیلر که جمهور
متکلمین وفقها ومحدثین حقیقت ایماندن رکندر دیدیلر
شویله که اکر حال اختیارده کلمهٔ ایمانی لسانه کتوروب شهادت
ایتمسه مؤمن اولماز وجمهور محققین دیدیلر که اقرار دنیاده
اجرای احکامه شرط لازمدر یعنی ایمانك حقیقتنده داخل
دکلدر بلکه خارجدر پس اقرار لسانی اولمسه بینه وبین الله
مؤمن اولور اکر قلبی تصدیقده راسخ ایسه اکرچه علامت
ایمان اولمامغله حیاتنده اکا اقتدا اولنماز ومماتنده نمازی قلنماز
ومقابر مسلمینه قونماز وعشر وزکوة وامثالی آلنمز رئیس اهل
سنت اولان ابو منصور ماتریدی بو مذهبی اختیار ایتمشدر

و بومذهب ارباب حقایق مذهبنه موافقدر وآنی تأیید ایدر
حدیث صحیح واردر نتکیم مسلمده کلور (من مات وهو یعلم انه
لااله الاالله دخل الجنة) وتنزیلده کلور (فاعلم انه لااله الاالله)
یعنی من مات وهو یشهد دیمدی والاهر اظهار شهادت ایدن
اعتقادی اولمزسه دخی مؤمن اولمق لازم کلور بوایسه فرق
ضاله دن مرجئه طائفه سنك مذهبیدر که غلاتی و مفرطلری
اکا ذاهب اولمشلردر پس قلبده علم ومعرفت واعتقاد لازم
کلدی یوخسه مجرد شهادت لسان کفایت ایتمدی شو قدر
واردرکه اقرار باللسان ایتمیان آثم اولور زیرا لسان قلبك
ترجمانیدر وهر نسنه ظاهر وباطن واجمال وتفصیل اوزره
دورایدر نتکیم برکیمسه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك
اسم شریفلری محمد وخاتم الانبیا اولوب شریعتی باقیه اولدیغنی
بیلسه ایمانی صحیح اولور وعین شهادتده پدرینك اسمی ندر
دینلمز وشهادتی مقبوله اولور ولکن پدرینك اسمی عبد الله
وجدینك اسمی عبد المطلب اولدیغن بیلمسه آثم اولور کرچه
حکام زمان مواد معظمه ده پدری وجدی اسملرندن دخی
احتیاطا سؤال ایدرلر ولکن غرابت بونده در که ایمان واسلامك
بینلرنده فرق ندردیو بو لفظله سؤال ایلرلر همان ایمان
ندر واسلام ندر دیو صورمق کرکدر زیرا عوام ناس عرفی
فرق ایتمزلر و بلکه خواص بیله نیجه امور شرعیه دن ذهول
ایدرلر کرچه هرمؤمن اوزرینه واجبدر که علم حال اهلی اوله
وامور ضروریه شرعیه بی بیله خصوصا اصوله متعلق اولان
امورده جهل عذر اولماز ومقلدك ایمانی صحیحدر دیدکلری

فروعه کوره در پس اصول شرایعده ونفس توحیدده نظر
واستدلال لازمدر که ادنی الامر اثردن مؤثره انتقال ایتمکدر که
اکا برهان لمی دیرلر مثلا بر منتهی اغاجی ویا برسیل عظیمی
کوروب سبحان الله دیسه تقلیددن قورتلور زیرا سبحان الله
کلمه سنده حق تعالی بی وقدرتنی اثبات وذاتندن عجزی نفی
ایتمك واردر پس استدلال عرفی ومیزانی اولمق لازم کلمدی
زیرا او مقوله استدلالدن امیلر عاجزلردر زنجیلرلر وقوللر
وجاریه لر وسائر عورتلر وامثالی کبی وهر مکلفه صلاة فرض
اولدیغی کبی قراءت دخی فرضدر وقراءت اولنان قرآندر
بناء علی هذا هرمصلی قرآنی غلط اوقوسه نمازقیلمش اولماز
و برقاری دخی انی یکلش اوقوسه ثواب قراءت بولماز بوجهتدن
دیدیلر هرکسه لازمدر که لسانی اصلاح ایلیه وغلطی
غالب اولان خواجه دن او قومیه نتکیم بو عصرده عورت
خواجه لرنده چوق واقع اولور وایمان براغاجه بکزر که انك
شعبه لری چوقدر وایمان اول شعبه لرسز ایمان کامل اولماز
نتکیم اغاج دال و بوداقسز اولماز بلکه میت کبی اولور که
یارم انساندر زیرا بی روحدر وحی اولوب جاهل اولان دخی
میت کبیدر که اصطلاح صوفیه ده اکا نصف صورت دیرلر
یعنی انساندن صورت الهیه اوزرینه اولان اودر که کمالات
الهیه ایله متحقق اوله وانك که قلبی قتیدر وانده فیض علم
وشهود بوقدر انسان حیوانیدر که حیوانات ایله حشر
اولور یوخسه انسان حقیقی دکل که حیوة طیبه اهلی ایله حشر
اوله تفکر ایله که دنیاده امت داود و عبسادن علیهما السلام

بعضیلری ممسوخ اولدیلر یعنی مایمون وخنزیر صورتنه كیردیلر آخرت خود عالم صفاتدر كه هركس اوراده صفت غالبه سی اوزرنه محشور اولورلر پس اوراده مایمون وخنزیر اولانه بوراده انسان دیمكدن نه اولور وهرطائفه یه آخرتده اعتقادلرینه كوره درلودرلو صورتلر ظهور ایتسه كركدر سعی ایله كه اعتقادك بتون وایمانك كامل اوله كه حق تعالی سكا اكمل وجوه اوزرینه تجلی ایلیه نتكیم انبیایه وكمل اولیایه اول وجهله تجلی ایدر وبو مقام زیاده صرب یردر زیرا خلقك اكثری سمتدن منحرفدر زیرا كماله طالب دكللردر واهلنه مقارنت ایتمزلر چونكه غیرت اولمیه لاجرم بدن دخی سست اولوب عملدن قالور واول غیرت حق فهم ایتمكدن وآثاری مشاهدهٔ صحیحه قلمقدن كلور وانك كه حرام وشبهه دن اجتنابی طاغلرقدر اولمش وكثافتی تجربت رتبه سنی بولمشدرا كانه اغلمق وحقه یاقمق قپوسی بلكه انك كاری كولمك واوینامق واعمی اولمغه سبب اولان اعمال واحواله دائم تعرض ایلمكدر قال الله تعالی (ومن كان فی هذه اعمی فهو فی الاخرة اعمی) یعنی معرفة اللهدن ومشاهده دن دنیاده خالی اولنلر ومحجوب بولنانلر آخرتده دخی اویله در زیرا بو موطنده باطن اولان كمال انسانی البته موطن عقباده ظاهر اولماز شول جهتدنكه انسان اول كمالی موطننده تحصیل ایتمكده تقصیر ایتمشدر وبو مقوله لره اهل قفا دیرلر كه حق حضورنده یوزلری یوقدر سؤال اولنورسه كه طالبلرك مطلوبی ایاقلرینه كلور دیرلر پس بودنیاده طلبكار اولوب نائل مرام اولمیانك آخرتده مطلوبی نه وجهله ایاغنه كلور

جواب

جواب بودر كه سوز طریقنده بولنمیه نه كوره در بوخسه طریق اجتهادده بولنوب قبل الوصول وفات ایده نه بالاخره مواطندن برموطنده وصول مقرردر نتكیم بركیمسه طریقجده وفات ایدسه حج ایتمدیسه دخی خانه سندن حج نیتی ایله خروج ایدوب خروجی حسبیله اوزرینه حج ثوابی یازیلور بلكه حجاجله حشر اولور فاما خانه سنده اوتوروب برایاق طشره چیقماسه مجرد نیتی ایله حاجی اولماز (لمحرره)

نه طوررسن ادم آت   اشته زمانك كلدی
وارانی بوقلیغه صات   وقت خزانك كلدی
اوقوكی آت ایلری   منزلدن قالمه كری
بو كلدی قدك چنبری   اله كمانك كلدی
اویخودن اویانمزسن   عشق اودینه یانمزسن
دنیادن اوصانمزسن   عمره زیانك كلدی
مرشده اویوب یوریسك   اولمزدن اول اریسك
ایشت بوسوزی ارایسك   حقدن بیانك كلدی
حق به طوت قولاغك   فرق ایله صول وصاغك
قبردر آخر طوراغك   چوقدن فرمانك كلدی

بعد ذا ایمانك شعبه لرندن بری توبه در كه معصیتدن حقه رجوعدر نتكیم انابت طاعتدن حقه رجوعدر زیرا هر طاعت اهلی اهل حق اولماز انكیچون اهل آخرته دنیا حرام اولدیغی كبی اهل اللهه دنیا وآخرتك مجموعی حرامدر یعنی طالب حق اولنلر دارینه تعلقدن ممنوعلردر زیرا دارین مخلوقدر ومخلوق كندی كبی مخلوقه تعلق ایتمكدن برنسنه

حاصل اولماز بلکه خالقه تعلق ایتملودرکه امرینه امتثال
ونهیندن اجتناب ومحبتنه ارتباطله در وبوندن فهم اولندیکه
محب حق اولان امرینه دخی محب اولور والا اشق طائفه سنه
الحاق اولور وامرینه اطاعت ایتمکدن جنته تعلق لازم کلمز
بلکه نعیم جنت عبادت بدنیه مقابله سنده در بوندن ایسه
قلب الله تعالیدن منفصل اولمق لازم کلمز و بومقامدندرکه
انبیا علیهم السلام (ان اجری الا علی الله) دیدیلر مع هذا
انلر اجیر دکللردر بلکه ماسوادن حر وحقه عبد اولمشلردر
عبد ایسه افندیسنه اجرت ایله خدمت ایلمز بوسببدن
علماء دین دیدیلر که کشی ایمان وطاعتك فی نفس الامر
مستحسن اولدیغن بیلوب مؤمن ومطیع اولمق کرکدر والا
جنت رجاسندن وجهنم خوفندن مؤمن ومطیع اولان کیمسه نك
ایمان واطاعتنه اعتبار یوقدر زیرا غرض نفسانی یه مبنی
اولور حق تعالی ایسه جنت وجهنمی خلق ایتمسه دخی
معبود بالحق اولدیغی جهتدن عبادته مستحقدر بویوزدن
غرضله عبادت ایدن ظالم اولمش اولور و بومقام مزالق
اقدامدندرکه چوق ایاقلره بوراده زلل واقع اولور (سؤال
اولنورسه که قرآن وحدیثده جنته مسارعت ایدیکز دیو
نصوص وار در پس جنتی طلب ایتمك مکابره ر بوینده در
(جواب بودرکه جنتك مطلوبه اولدیغی اعماله مسارعته
دائردر یعنی چونکه انسان بدن وروحدن مرکبدرکه بدن عمل
وروح معرفت ایچوندر انکیچون هر مقامك حکمنی ویرمك
کرکدر وعملك ثوابی جنت ومعرفتك مألی مشاهده در نظر

ایله که

ایله که انبیا واولیا دنیاده اکل وشرب ونکاح اهلیدر مع هذا
مقصود بالذات اولان حقدر وذکر اولنان امور حقه وسیله در
زیرا اکل وشرب غدایه دائر اولمغله قیوم اسمنه دائردر ونکاح
تناسلی مستلزم اولمغله سرسلسلهٔ کائناته ناظردر وبوندن
غیری دخی نکته سی واردر وجنت دنیاده قلبدرکه قلب
کاملدر پس قلب اولمسه مکاشفات نه ایله اولور تشکیم جنت
اولمسه مشاهدات توجهله حصوله کلور بو جهتدن اکوانده
رفسنه بوقدرکه وسیلهٔ حق اولیه مثلا علما عملیله بولدیغی
معنایی اکنجی اکنی ایله بولور ولکن طریق معرفت نه ایدیکن
بیلیان های مدد عمر یمز صبان قولنده ضایع اولدی دیر اکر
ضایع اولسه ابوالبشر آدم علیه السلامك دخی امکی ضایع
اولوردیکه اکن اکمشدر چونکه سنده آدم اولادندنسن
پدرك بولدیغی معنایی سنده بوله کور تشکیم رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم غزایه مشغول اولوب (بعثت بالسیف)
بیوردیلر مع هذا انده اتلاف نفوس واردر ولکن بومعنی
فی الحقیقه ممدوحدر زیرا سیفله محاربه کفاری دفع ایدر واهل
واولاد واموالك نجات وخلاصنه سبب اولور واهل ایمانك
قلوبی اضطرابدن قورتلوب صفاء خاطر ایله عبادته اشتغال
کوستررلر ونفسلریله مجاهده ایدرلرکه جهاد اکبردر زیرا
لاجل المصلحه اهلاك نفوس جائز اولیجق مع هذا انسان
بناء حقدر قتل قوای نفسانیه دخی جائز بلکه واجب اولور
زیرا اعدایی مملکت وجوددن اخراج ایتملیدر تاکه نظام انفس
وافاق بوله واعدایه ضد مثل دیرلر زیرا انسانك جمله سی

برجنسدن ونفس واحده دن مخلوق ایکن عناصر وطبایعدن
حاصل اولان اخلاق رذیله واوصاف دنیه حسبیله بری برلرینه
ضد اولورلر بورادندرکه اصلاح ذات البین ایتمك لازمدر
فامامرض جذام مقوله سی اولمغله قطعدن غیری علاج
اولمدیغی کبی اهل کفر واهل فساد وغالبی قتلدن غیری چاره
یوقدر نتکیم سلطان سلیم اولك برادری سلطان قورقود
قورقدیغنده اوغرایوب قتل اولندقده سلطان سلیم دخی
برادرم ایله مملکتی اولشدك یرك التنی اکا واوستنی بن الدم دیدی
نتکیم حدیثده کلور (اذا بویع لخلیفتان فاقتلوا الاخر) یعنی
مقدما خلیفه پادشاه نصب اولنمش اولسه صکره نزاع
سلطنت ایدەنی قتل ایتمك مشروعدر زیرا باعث اختلال
عالمدر بزینه صد ده کله لم لسان ناسده مشهوردرکه فلان
کیمسه فلان شیخ الندە توبه قیلدی وانابت ایلدی دیرلر
بولفظك بحسب الغالب معناسی یوقدر بلکه اطلاق مجرددر
زیرا توبه معصیتدن رجوعدر تائب اولدی دیدکاری
شخصده ایسه رجوع مذکور یوقدر بلکه اولکی حالی
اوزرینه مصردر پس توبه اولمیجق انابت معناسی هیچ اولمز
شول معنادنکه انابت توبه یه موقوفدر وبرکشی اول اهل آخرت
اولمدقجه اهل اللهدن اولماز وبرسالك مرید اولمدقجه شیخ
اولمز وشیخ اودرکه جمیع اطوارده حل مشکل ایتمکه قادر
اوله شمدی احکام شریعت بلمیانلر واحوال رذیلهٔ نفسانیه دن
خبردار اولمیانلر دعوایه دوشدیلر وکفر وایمانی خیالات
غالبه لریله بری برینه قارشدردیلر وبعض علما دیدیلر که

برکیمسه کاهك بعضیسندن توبه ایدوب وبعضیسنی ایقوسه
اکا تارك دیرلر تائب دیمزلر زیرا توبه هر درلو معصیتدن
رجوعدر وبعضیلر صحیحدر دیدیلر ولکن تائب اولدیغی
صورتده منیب اولماز بورادن هرتائبه اهل انابت اطلاق
اولنمدی بلکه اهل انابت بالکلیه حقه رجوع ایلیاندر نتکیم
مرور ایتدی وتوبه ده اوچ اعتبار واردر بری معاصیدن
رجوعدر معصیت اودرکه شارعه مخالفت ایدوب یا واجب
اولان نسنه یی ترك ایلیه ویاخود محرم اولان نسنه یی اشلیه
کرك صغائر اولسون کرك کبائر اولسون اشته بو معنی بشرك
وجنك شانیدر زیرا بونلرك عناصری مخالفت اقتضا ایدر
وبو منازعهٔ طبیعیه اوچندندرکه شرع نزول ایتمشدر تاکه
نفسك وعقلك وشرعك سرایتی متمیزه اوله وعقل معادی
اولان شرع یوزنه طوته شوقدر واردرکه انبیا علیهم السلام
معصوملردر وعصمت امتناع بالغیر دیمکدر انکیچون جانب
حقدن عصمت اولمیوب هرکس کندی نفسیله وطبعیله تخلیه
اولنسه عصیان شانندندر واولیا محفوظلردر وعصمت ایله
حفظك اراسنده فرق بودرکه عصمتده ظاهر وباطن
محفوظدر حفظ ایسه یالکز جوارحه کوره در زیرا که اولورکه
ولینك بعض خواطر ردیه سی اولور ولکن اعضا وجوارحی
مرتبه سنه چقمز ومقتضاسی ایله عمادن محفوظ اولور واول
خاطره قلبندن سانوب کیدر نتکیم قرآنده کلور (ان الذین
اتقوا اذامسهم طائف من الشیطان تذکروا فاذاهم مبصرون)
وملك نوردن مطبوع اولمغله انده مخالفت اولماز نتکیم قرآنده

کلور (لایعصون الله ما امرهم و یفعلون ما یؤمرون)
بورادندرکه برکیمسه هاروت وماروت ملکلری ایچون
بریوزنه ایندکده عاصی اولدیلر دیسه نص تنزیلی رد وانکارله
کافر اولور پس بعض تفاسیرده تحریر اولنان مخالفته موافقت
اولنمیه سؤال اولنورسه که ابن عباس رضی الله تعالی عنهمادن
مرویدرکه ملائکه دن برطائفه آدم علیه السلامه سجده دن
امتناع ایتمکله الله تعالی انلری احراق بالنار ایتمشدر بوصورتده
ملکدن صدور عصیان لازم کلور جواب بودرکه بوراده
ملائکه دن مراد عبادتده ملائکه صورتنده اولان طائفهٔ
جندر یعنی جنی به ملك دینلدیکی عبادتده انك نظیری
اولمغله در تشکیم قرأنده کلور (یااخت هرون) مع هذا نسبده
حضرت مریم حضرت هارونك همشیره سی دکلدر
وبواعتباردندرکه قرأنده الا ابلیس ده اولان استثناء منقطع
اولمشدر وکذلك ملك اکا دیرلرکه امر الهی ایله برکارده
استخدام اولنه ابلیس وامثالی ایسه استخدام اولنمشلردر
وجنه ملائکه دینلدیکی کبی ملائکه یه جن اطلاق اولنمشدر
شول معنادنکه کوزلردن کیزلیلردر وجنه ملائکه دیمکدن
جنی فی الحقیقه ملك اولمق لازم کلدیکی کبی ملائکه یه دخی
جن اطلاقندن فی نفس الامر ملك جنی اولماز تشکیم رجل
شجاعه شجاعتندن اوتوری اسد دیرلر مع هذا بری برلرینه
مخالف حقیقتلردر وخوب روی اولانه ملك وپری دیدکلری
دخی بویله در وتوبه ده براعتبار دخی تلوینددر یعنی تلویندن
دخی رجوع ایتملیدرکه تمکین واستقامتدن مقدم اولان احوال

مختلفه ایله احتجابدر پس کرکدرکه ابتدا طریق استقامتدن
تفتیش ایده وتعیین مطلب ایلیه واسبابنه مباشرت قیله
ومطلوبه وصوله دك اورتاده اولان انقلاباتدن صاقنه وقلبی
پرده لنمجك کارده بولنمیه الحاصل دنی وسافل اولان حاللردن
ومقاملردن شریف وعالی اولان حاللره ومقاملره ترقی ایلیه
وکول قازی کبی بتاقده قالمیه بلکه شاهین وهما کبی حضیضدن
اوجه پرواز ایده پس سالك یولده اولدقجه ومنزل وصله
ایرشمدکجه تلوین اهلی اولور تشکیم یونس امره کلماتنده کلور (بیت)

قانی ارنلر کچدیلر دنیایی قویوب کوچدیلر
هوایه آغوب اوچدیلر بونلر هما در قاز دکل

وتوبه ده براعتبار دخی اوبه درکه حقه رجوع دائمدر وانبیا
وکمل اولیانك توبه لری بوقبیلدندر تشکیم قرأنده کلور
(والذین هم فی صلاتهم دائمون) وحدیثده کلور (لایقوم
الساعة حتی لایقال فی الارض الله) یعنی دنیاده ذکر متصل
اهلی بولندقجه قیامت قوپماز زیرا روح عالمدر وبدنده روح
اولدقجه عالم دخی باقیدر بدن قائم اولدیغی کبی عالمده انسان
کامل اولدقجه عالم دخی باقیدر وانك آخری حضرت محمد
مهدیدر رضی الله تعالی عنه وآنك ولادتی اواسط فائده وقیامی
فاقدنصکره در سؤال اولنورسه که دوام اوزرنه اتصال
واستغراق ممکن اولورمی جواب بودرکه اولور زیرا سر انسان
سر حقه متصل وانوار عالیه یه ملتق اولدقجه حجابدن
بالکلیه خلاص بولور ویازایامنده کونش کبی پرتوانداز
اولورکه انده اصلا سحاب بوقدر وبوندن فهم اولنورکه

ناقص اولانلرك حاللری قبش ایامنده اولان آفتابه
بکزرکه کاه آچیلور وکاه قپانور (لمحرره)

الهی دیدهٔ جان ودلم حیرانك اولمشدر
صاچوب دردانهٔ اشکی سنك کریانك اولمشدر
یقلمشدر وجودم قصری شول دکلو اساسندن
آچلمشدر چو صحراشش جهت میدانك اولمشدر
حریم کلشن قربکده بو دل عندلیب آسا
دلوب بغرین چونی صبح ومسانالانك اولمشدر
کمال احتیاجدن سحر دیوانه چقدیغه
بنم بر عرضحالم اوزره صد احسانك اولمشدر
بو دردك حکمتن فهم ایلیان اهل ودل ودانش
علاج جسم وجان عاشقه لقمانك اولمشدر
قویاسون کل اولنجه آتش عشق ایچره حقی قول
ازلدن چون اکا بو وجهله فرمانك اولمشدر

بعد ذا کرچه قرآنده توبه مطلق ذکر اولنوب عدد تعیین
اولنمامشدر فاما حدیث شریفده بهر یوم یوزدکره اولمق
تصریحی واردر سری عدد اسماء حسنایه دائردر زیرا سالك
هر براسمك یوزندن نور الهی یه محتاجدرکه ظلمت نفسی
وکثافت طبعی بی ستر ایلیه اکر دخی زیاده ایدرسه نوری
اول قدر زیاده اولور وظلمتی منقضیه اولور واستغفارده
اصل اولان ذنب وجودینی ستردر فافهم جدا (وانسانك
عصیانندن زشت صورتلر حاصل اولور طاعتندن خوب
صورتلر حاصل اولدیغی کبی پس استغفارله یاعن اصلی انی

عفو وازاله لازمدر ویاغفر وستر کرکدرکه تبدیل بابندندر
نتکیم قرآنده کلور (فاولئك یبدل الله سیئاتهم حسنات) ولکن
عفو اهلی چوق وتبدیل اهلی آزدر زیرا هرکسك طاشنی
جوهر وزرابنی زروخارنی کل ایتمزلر فاعرف وتوبه ایله استغفاری
بربر جمع ایلیوب (استغفرك اللهم واتوب الیك) دینلیدر وبعض
کبار بیورمشلردر (تبت الیك یارب من کل شیء لایرضیك) دیه
بو صورتده قول وفعل واعتقاد ونیتی تصریحه حاجت قالمز
زیرا الله تعالی یی خوشنود ایتمیان امورك ظاهر وباطنی انده
داخلدر وتوبه نك تمامی استحلال حقوق ورد مظالم ایله در
وشول کیمسه که اوزرنده حق عبدله وفات ایدر آنك روحی
محبوسدر اول حق ادا اولنجه وجنته دخولله اراسنده حجاب
اولور وبوندن فهم اولنورکه حق الله حق عبده کوره
آساندر زیرا الله تعالی غنی مطلقدرکه قولنی کندی حقیچون
دیلرسه عفو ایدر ودیلرسه تعذیب ایلر فاما حق عبدده
صاحبی مخاصمه ایدرکن جبر ایتمك حکمته مخالفدر ودیدیلرکه
مؤمنك حقندن کافرك وحیوانك حقی اشددر زیرا بونلر
اهل ثواب دکلدرکه خصمنك ثوابنی اخذ ایده وجنتده
متنعم اوله پس عذابی مضاعف اولمقدن غیری چاره قالماز
مکرکیم غیری وجهله عنایت باری اوله که هرکس
اورایی فهم ایده مز قال الله تعالی (ان الله یحب التوابین)

(لمحرره)

ای غافل انسان آچ کوزك	کل توبه یه کل توبه یه
درکاه حقه طوت یوزك	کل توبه یه کل توبه یه

کل مسجده میخانه دن — کلمز خبر مستانه دن
تأخیر ایتمك یانه دن — کل توبه یه کل توبه یه

طولدی اجل پیمانه سی — عمرك نسی قالدی نسی
ای دنیانك دیوانه سی — کل توبه یه کل توبه یه

بیك یك کناه ایتدك بتر — روبك سیاه ایتدك یتر
عصیان حقدن نه بتر — کل توبه یه کل توبه یه

عاقل اولان خلقی نیدر — حق یوانه طوغری کیدر
حق سنی دعوت ایدر — کل توبه یه کل توبه یه

(انتهی)

ایمانك برشعبه سی دخی نظافت وطهارتدر یعنی پاکلکدر حتی حدیثده کلور که (بنی الدین علی النظافة) یعنی اسلام نظیفدر وجنته ظاهر و باطنی نظیف اولان آدم داخل اولور وسخناك اولان کیرمز پس ناسك وعابدك طریقی اولدر که نظیف اوله وبر کیمسه طعام قابنی وغیری بی غسل ایتسه اواوکنی سپوروب پاك طوتسه فقردن خلاص اوله وغنایی تام بوله وانسانك قابی ظاهرده وجودیدر وانی پاك طوتمغله نمازی صحیح اولور انکیچون طهارت بدن فرائض خارجیه دن عد اولندی وخصوص اوزرینه طهارتکه وضوء شرعیدر بودخی شرط اولدی ودوام وضوء حقنده کلور (دم علی الطهارة یوسع علیك الرزق) یعنی دوام طهارت وسعت رزقه سبیدر مطلقا بوندن فهم اولنورکه انسانك اعضا وقواسی ماخلق له دن غیری یه صرف اولنمق تلویث وتنجیس قبیلندندر پس هر عضو وقوتك برکونا طهارتی واردر

ابتدا قلبك طهارتی اعتقادات فاسده ونیات کاسده دندرکه بونلرله قلب مردار اولور خصوصا اخلاق رذیله دن تطهیر لازمدر نتکیم قرآنده کلور (فی قلوبهم مرض) یعنی انسانك قلبنده کفر ونفاق وحسد وغل وغش وامثالی اولمق مرض ظاهری کبیدرکه تحصیل کمالدن عوق ایدر بوجهتدن انبیا واولیا موتی استدیلر فاما مرضی استمدیلر انکیچون حدیثده کلور (واسأل الله العافیة من کل بلیة) وقرآنده کلور (لیذهب عنکم الرجس اهل البیت ویطهرکم تطهیرا) ورجس هرکسك مقامنه کوره درکه کافره نسبتله کفردر وعاصی یه اضافتله معصیتدر وسالکه قلبنده تلوینندر واهل عرضه کوره عرضه شأن ویرن اموردر انکیچون (اتقوا مواضع التهم) وارد اولدی وشول کیمسه که ظاهرنی مخالفات شرعیه دن تطهیر وباطننی نجاسات معنویه دن تنظیف ایتدی بی شبهه آل رسول اولدی کرك ظاهرده سیادت وهاشمیتی اولسون وکرك اولمسون نتکیم (سلمان منا اهل البیت) حدیثی اکا دالدر زیرا حضرت سلمان فارسی ایکن طهارت نفسله اهل بیت عدادندن اولدی سائرلری دخی الحاقده اکا قیاس اولنه زیرا بومقوله علت ایله حکم آخره تعدیه ایدر وقرآن وحدیثده عبارت اولدیغی کبی اشارت دخی واردر وحقایق شرایعه مخالف اولمیجق انی قبول ایتملیدر وقلبدنصکره اعضا وجوارحندن یدی نسنه یی حفظ ایتملیدرکه سمع وبصر ولسان وبطن وفرج وایدی وارجلدر خصوصا که افواه حقنده حدیث مرفوعده کلور (نظفوا افواهکم فانها طرق القرآن) یعنی اغزلریکزی رایحه

کریهه سی اولاندن وغیری مردار نسنه‌لردن پاك طوتمکز زیرا
حضرت قرآنك طریقی وکذرکاهیدر انکیچون مسواك
استعمالی مشروع اولدی فاما مسواك امر مسنون اولدیغی
جهتدن مباح الاصل اولان اموره کوره دز مثلا حلال اولان
طعامی تناول ایتدکده ودیشلرینك دیبلرنده وضر طعام یعنی
یاس قالور ویاخود بعض امراض حسبیله جکردن انفاس
کثیفه تصاعد ایدوب طماقده وغیری یرلرده اثر وسخ ظهور
ایدر پس مسواکله تطهیر اولنور وبو مقوله نسنه‌لر یالکز
صومدن حاصل اولمغله عند الحنفیه صائم اولانه بعد الظهر
استعمال مسواك مرخصدر تاکه اول روایح کریههٔ عارضه‌یی
ازاله ایلیه فاما اول نسنه‌لرکه حرام الاصل ویا اباحتنده
شبههٔ غالبه واردر اول مقوله نسنه‌لردن اغزی تطهیر ایتمکدن
نه حاصل اولورکه بالکلیه مرداردر وخلقك مباحدر
دیدکلرینه اعتبار یوقدر زیرا بو اعصارده عوام ناسك ییدیکی
وایچدیکی نسنه قالمامشدر انلرك یانلرنده محرمات قطعیه بله
محللات مرتبه‌سنه وارمشدر فکیفکه مشتبهات وامور ظنیه
وبعض حلال قطعی واردرکه خواص ردیه‌سی اولمغله
خواص ناس انی اکل ایتمزلر زیرا تنزل ایراث ایدر وحیوانیتی
غالب قیلور لحم بقر وامثالی کبی ویهود ونصارانك طعاملری
تناول اولنمق فتواده جائز وتقوایه پرهیز ایتمك اولیدر کرکسه
انی اکل ایدن دریا کبی متغیر اولمسون وبویله دیمك دخی
اولورکه (استفت قلبك) یعنی قلب پاك فتوایی نوجهله
ویررسه وداعیهٔ فعلدن وترکدن نیه جذب ایدرسه انکله عمل

اولنور وحدیثده کلور (نقوا براجمکم) براجم باء موحده‌نك
وجیمك ضمیله پارمقلرك اوزرنده اولان مفصللر وعقده‌لردرکه
انده وسخ مجتمع اولور اورالری تنقیه وتنظیف ایله امر ایتدی
تاکه جنابتدن غسل ایتدیکی وقتده صو ایله بشره آراسنه
وسخ حائل اولمیه والا جنابتدن چقمز ومردار قالور ومرویدرکه
برقاچ کون جبریل امین ساحهٔ حضور نبویدن منقطع اولدقده
سببندن سؤال اولنیجق اصحابك قص اظفار واخذ شوارب
وتنقیهٔ براجم واستعمال مسواك ایتمدکلریله اعتذار ایلدی
یعنی مؤمنه کرکدرکه طرناقلری اوزادیجه قص ایده مکر
غزاده اولدیجه کفاره مهیب کورنمك ایچون کسمیه وبیق دخی
بویله‌در یعنی اغزی اوزرینه کلن بیغی شفه‌سی ظاهر اوله‌جق
قدر قص ایتملیدر اوستره ایله آلمیه منهیدر وختان یعنی سنت
اولمق دخی طهارتدندر وجمیع انبیا مختونا دنیایه تشریف
ایلدیلر حضرت ابراهیمدن غیریکه اول کندی کندین سنت
ایلدی تاکه مشروعیتی ظاهر اوله ومسنون اولدیغی الی یوم
القیام قاله وانك وقتنده علما اختلاف ایتدیلر اولی بودرکه
یدی یاشندن اون اوچ یاشنه دك اوله اکر ضرورت وارایسه
مافوقنده ومابعدنده دخی اولور ودیمشلردرکه ختانده
قطع اولنان لحم پاره‌سی ویقدن وباشدن وقولتوقدن وغیری
عضودن وطرناقدن اخذ اولنان فضلاتی یره دفن ایلیه‌لر
زیرا آدمی مکرمدر وبری دخی بودرکه سحره انلرینه دوشوب
انلرله اوینامیه‌لر وبرکار خبیث طوتمیه‌لر حتی طرناقلر قص
اولندقده اوزونلرینی ایکی بولمك اندندر خصوصا حائضك

باش قیللرینی پاك موضعه قومق کرکدر حماملرده کارزاره
کتمکدن و بربردکانلرنده ایاقلر التنده قالوب باصلمقدن صیانت
کرکدر مرویدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حج وداعده تراش اولدقلرنده صاچلرینك نصفنی طلحه یه
ویردیلر ونصفنی دخی برمغیلان اغاجی دالنه تعلیق ایدوب
تبرکا السونلر دیو اصحابه ندا اولندی وهر بری برر ایکیشر شعر
الدیلر و حمائل کبی کوتردیلر و سفره و غزایه چقدقجه
استصحاب ایتدیلر ومنصور ومظفر اولدیلر و دیمشلردرکه
جناب نبوت اوچ درت کره انجق تراش اولدیلرا کثریا صاچ
ایله کزرلردی وحضرت علی رضی الله عنه تراش اولمغی اختیار
ایلدی زیرا جنابتده غسل واقع اولدقده برخوش یونمیوب
بلکه قصور اوله دیو خوف ایتدی بعض فقراء طریقت
صاچلو اولمغی صدر اول اهلندن اخذ ایتمشلردر ولکن
بو اعصارك حالی زیاده متغیر اولمغله مهجور کبی اولمشدر
وطیلسان دخی بویله در وانسانده برمضغه یعنی ات پاره سی
واردرکه اکا مغمز شیطان دیرلر که ابلیس اورادن القاء
وسوسه ایدر اول مضغه جناب نبوتك باطندن دست جبریل ایله
طرح اولنشدر انکیچون لهو ولعب وامثالنه اصلا میل ایتمدیلر
وشرح صدر ایله مشرف اولدیلر وامتك بعضیسی دخی
قوت توحید ایله قاره قانی ایدوب ثقلت وجوددن انکله
خلاص اولمشلردر اشته بومقوله لره حقیقت طهارت
ونظافت دیرلر زیرا بو طهارتك اربابی اهل ملکوته
ملتحق اولورلر (وطهر بیتی) سرندن بهره بولورلر

(لمحرره)

روشن اولدی یوللر نور خدادن * کل سنکله دوست ایلنه کیدهلم
کچه لم بو جمله آغ وقرادن * کل سنکله دوست ایلنه کیدهلم
پاك اوله لم کیروب نهر حیاته * ایره لم فیض ایله سر صفاته
طوغریلالم اندن عالم ذاته * کل سنکله دوست ایلنه کیدهلم
قانله آلالم آبد سمتزی * دیکه لم کعبهٔ دیداره کوزی
کوره لم انبیا یاصدیقی ابزی * کل سنکله دوست ایلنه کیدهلم
کنندك آتش فرقتلرینه یاقه * صوکبی هر یکا صالنوب اقه
منکرك بو زنه سوزنه باقه * کل سنکله دوست ایلنه کیدهلم
دللر کرفته در غربت ایلنده * چوز کل عقده یی مرشد النده
کل حق قوله اوی بوحق بولنده * کل سنکله دوست ایلنه کیدهلم

(بیان تفصیل قربان)

وایمانك برشعبه سی دخی قرباندرکه آدم علیه السلام زماننده
بری قالمشدر اندن مقدم قربان ایتمك یوغیدی بلکه جمیع
اشیا تسبیح وتوحیده مشغول ایدی نتکیم قرآنده کاور
(وان من شیء الا یسبح بحمده) پس آدم خلق اولندقده
تسبیح وتوحید وسائر اذکار واعمالك حکمنی ویروب اجرا
ایتدیکندن غیری قربانله دخی تقرب وتعبد ایتدی تفصیلی
بودرکه الله تعالی آدمدن مقدم اولان اشیایی خلق ایتدکده
وجود نعمتی مقابله سنده انلر شکر طلب ایلدی انلر دخی شکرانه
تسبیح وتحمیده مشغول اولدیلرکه تسبیح ذاتی وتحمید صفاتی
مرتبه سنده در وانلره قربان ایتمك تکلیف ایتمدی زیرا اول وقتده
لحم قربانی اکل ایده جك کیمسه یوغیدی شول جهتدنکه

الله تعالى اكل وشربدن منزهدر وانساندن غيريسى دخى
اكله صالح دكل ايدى پس اكر اول وقتده عالمده اولان اشيا
قربان ايتمك لازم كلسه عبث اولوردى فاما آدم زماننده عبث
اولمدى زيرا قربان ايدر بولنديغى كبى آدم جنسندن قربان اتن
بيكه صالح كيمسه ده بولنوردى اشته بو ابتداء قرباندندر كه
اكا عقيقه ديرلر هر كس عقيقه سنه مرهوندر يعنى اركك
طوغديغى زمان ايكى قربان وقز طوغديغى زمان بر قربان
ايتمك كركدر اكر بو وجهله ايتمسه لر اول اوغلان وقز
نابالغ ايكن وفات ايتسه لر بابايه وانايه شفاعت ايتمزلر وبالغ
اولوب كتسه لر بلا قربان كندى نفسلريچون تخليص ايتمزلر
زيرا مقدم شكر وجود بولنمه مشدر يا بر كيمسه اول امردن
وجود نعمتنه شكر ايتمسه سائر وجوده تابع اولان نعمتلره دخى
كفران اوزرينه اولمش اولور بو جهتدن بر كيمسه طوغدقده
كندى ايچون قربان اولنمديغنى بيلسه ويا شبهه لنسه حياتده
اولدقجه يوز ياشنه كيرسه دخى قربان ايتمليدر موتندنصكره
كيمسه يه قربان اولماز مكر كيم عيد اضحى ده قربان ايدوب
ثوابنى مراد ايتديكى كيمسه نك روحنه هبه ايليه ولكن قربان
عقيقه ديمزلر زيرا قربان عقيقه حياتده اولانه مخصوصدر
نتكيم مرور ايتدى ومرويدر كه رسول الله صلى الله تعالى عليه
وسلم رسالت ايله مبعوث اولدقلرندنصكره كندى نفس
طيبه لرى ايچون عقيقه قربانى ايتديلر وبر قربان دخى ايدوب
ثوابنى امته اهدا ايلديلر پس امت اوزرينه دخى بو ايكى وجهله
قربان مشروع اولدى وقربان عقيقه عند الامام الاعظم

مستحب

مستحب وعند الشافعى سنتدر ولكن عند الامام احمد واجبدر
چونكه بو مسئله ده اهل اجتهاد اراسنده اختلاف واقع
اولدى اقوى اولان احتياط طرفنى طوتوب امام احمد قوليله
عملا عقيقه ايتمك كركدر زيرا امام احمدك قولى ارباب حقايق
مذهبنه موافقدر رضى الله تعالى عنه وقربان دوه دن وصغردن
وقيوندن وكچيدن وبونلرك ديشيسندن واركككندن جائزدر
خروسدن دكل ولكن صغرك ديشيسنك وسائرك اركككنك لحمى
اطيبدر پس اتى طتلو وسمز اولاندن قربان ايتمك قبوله وثوابه
اقربدر وقربانه قادر اولميانك ايشى اللهه قالمشدر اكرچه
بو زمانه ده فقير آز بولنور كندى نفسنى تخليص ايتمك دردنه
دوشن آدم آفيون وكيف قيدندن كچه وحرام وخبيثه صرف
ايتديكى اقچه لرى جمع ايدوب امور دينه خرج ايده وعورتلر
وضرورت اهلى اولنلر دخى تزكاهدن وكركفدن واكيرمكدن
وغيرى عملدن كسب ايتدكلرينى جمع ايدوب جمعيتلره
ودوكونلره چيقمق ايچون زيب وزينته ويررلر انلرك دخى
دوزخدن نجات مرادلرى ايسه حلالدن كسب ايدوب ماللرينى
لوازم دينه صرف ايده لر نتكيم خلفا زماننده بغدادده تقوى
اهلى خاتونلر وار ايديكه كيجه ايچنده خانه لرى سطحنده
آيه قارشو كتان وپنبه اكيررلردى شويله كه اكر ضابطلر يوزندن
زقاقدن مشعله كچسه اول مشعله نك نورنه قارشو اكيرمزلر
ومشعله نك نورى اورادن غائب اولنجه اليچكرلردى تا كه
ظالملرك مشعله لرى نورنه قارشو اكيرميه لر زيرا اكيرمز
خبيث اولور وايلك بهاسى اكله وشربه ولباسه متعلق

نسنه یه اولمغه صالح اولمازدیرلر ایدی اشته هم ایش اشلرلردی
وهم حرام وخبیث وشبهه یی سچرلردی و بومعنی بوعصرك
شیخنده ومریدنده بله یوقدر (ع) عصرك شیخی بو بله بونك
قلانی نوله) وعقیقه قربانی طوغان مولودك یدنجی کوننده
ایدهلر دیو یازیلور اکر ضرورت اولورسه تأخیر دخی اولنور
واول قربانك فضلاتنی برچقوره قیوب دفن ایده وممکن
اولدقجه کمکلرینی قیرمیه بلکه مفاصلندن فصل ایده وابه نام
خاتونه بودندن ویره واکر بتون بتون برقزغان ایچنده قینادوب
پشدکدنصکره لحمنی تفریق ایدسه بوصورتده کمکلرینی جمع
ایدوب برپاك یره دفن ایده وبوغازلرکن ویابوغازلنورکن یاننده
طوروب بویله دیه (اللهم هذه عقیقتی) اکر نفسیچون ایدرسه
واکر غیریچون ایدرسه دیه (اللهم هذه عقیقة فلان بن فلان
دمها بدمه ولحمها بلحمه وعظمها بعظمه وجلدها بجلده
وشعرها بشعره اللهم اجعلها فداءله من النار) واکر کندی
نفسی ایچون ایسه (اللهم اجعلها فداءلی) دیه وبوقربانك کرچه
لحمندن اکل ایتمك جائزدر زیرا نذر قسمندن دکلدر واکر کندی
نفسیچون بوغازلرسه اکل ایتمامك اولیدر زیرا اکل ایتسه
نفسیچون سعی ایتمش اولور یعنی غرضدن خالی اولماز انکیچون
اوشاقلره یدی کونلك ایکن ودخی سود امرکن ایدرلر تا که
کندیلریچون اولان قربان اتندن یمیهلر زیرا اول اوقاتده دخی
ات یمکه صالح دکللردر وبوندن فهم اولنور که اول قربانك
اتندن اقرباسی اولنلر اکل ایدرلر فاما تقوی یاندن شوقدر
واردرکه اصولیکه والدینی وبیوك اناسیدر جمله سی برحکمده

اولمغله اکل ایتمسهلر اولیدر وبوراسی زیاده عمیق نسنه در
زیرا غرض نفسدن خلاص اولمق دکمه کیمسه یه ویرلمشدر
حتی بعض اغنیا کندی خدمتلرنده اولان خدامه اراواسون
عورت اولسون زکاة ویررلر مرادلری زکاتمز بیانه کتمسون
زیرا بو خدامله انتفاع ایده رز دیرلر معهذا زکاتك تعریفنده
لله دیو قید اولنمشدر پس خدمت غرضیچون دفع اولنان مال
نوجهله لله اولور شوقدر واردرکه اکر اول خدامه خدمتلری
مقابلهسنده غیری مال ویروب ویالباس ایدوب نیتنی غرضدن
تخلیص ایده بلورسه انلره زکاة ویرمك لابأسدر مکرکیم
ازاد اولمش قولی اوله بوصورتده اکا زکاة ویرلمز ونذری
قربانتدن دخی یدرمز اصول وفروعنه یدرمدیکی کبی واول
قول ایچون دخی صدقهٔ فطر ویررسه بسلمسی ایچون دکل
مکرکیم قولی خدمت ایچون اولمیه بلکه تجارت ایچون اوله
بوصورتده اکرسنه دور ایدرسه حسابی قدر سائر اموالی کبی
زکاتنی ویرر وغازی غزا ایدرم وحاجی حجه کیدرم دیمکله
زکاتی ساقط اولماز اشته بوتفصیل قولاغکه کیردیسه غفلت
ایتمیوب عقیقه قربانی ایده کور الحمد لله تعالی بو آنه کلنجه که
اون یدی اولادم اولوب اون التیسی آخرته انتقال ایتمشدر
جمله سیچون عقیقه قربانی کسلمشدر وکندی نفسم
ایچون دخی ذبح اولنمشدر بو معتادن اوتوری نابالغ وفات
ایدن اولادمدن قیامتده شفاعت مأمولدر وقرباندن غیری
اولان قرابین بوقربانك فروعی کبیدر مثلا عید قربانده اولان
قربانك اصلی حضرت ابراهیم علیه السلامدن قالمشدر

اوغلی اسمعیلی ذبح ایتمك مراد ایتدکده کبش عظیم وارد
وفداء اسمعیل اولمشدر شویله که اکر ابراهیم اسمعیلی بالفعل
ذبح ایتمش اولایدی هر مؤمنه اولادندن برینی ذبح ایتمك واجب
اولوردی عوام ناسك بو معنایه تحملی اولمدیغندن الله تعالی
رحمت عامه سیله تخفیف ایدوب انك بدلنه قربان اضحی مشروع
قیلمشدر بو جهتدن کندی وجودی نعمتنه شکر ایدن
اولادینك وجودلری نعمتنه دخی شکر ایدوب قربان ایتملیدر
ایکی صورتده دخی نفعی کندینه عائددر زیرا فی الحقیقه کندی
ذبح اولنسه ویا اولادندن برینی ذبح ایتسه حال نیجه اولوردی
ای کفران نعم ترابدن مخلوق اولدیغکدن یبوستك کمالده
وامساکك نهایتده در بیلمزسنکه حبوب انبارده طوردقجه فساد
قبول ایدر یانه ایچون (الدنیا مزرعة الآخرة) دینلدی تاکه
سن عمل تخمنی اکه سن وصوکنده محصول وافر بیچه سن
ایمدی عمریکی چورتمه وحالکی بیانه آتمه بلکه بر مقدارینی
اولسون قبریکه کوندر وسن قبره کیرمزدن اول عمل صالحك
قبر ایچنه کیروب ثوابی انده حاضر بوله سن وسن نیجه
اخلاق الهیه ایله متخلق اولورسنکه حق تعالی جواد ووهابدر
جودی اودرکه قبل السؤال سکا اعطا ایدر وهبه سی اودرکه
ویردیکی نسنه دن اونوری سندن عوض طلب ایلمز وهبه سی
کیری دوندرمز تکیم سنك وجودیکی بالکلیه سندن آلوب
سنی عدم محض یوانه چویرمز وبعض اولادککی قبض
ایتدیکی دخی بویله در زیرا موت دیدکاری عدم محض دکلدر
اکر سعید ایسك برکون انلره ملاقی اولورسن همان ایمان کامل

طلبنده اول وخلقت اولاد صغاری ایماننده وکفرده کندیلرینه
تابعدر یعنی مؤمنلرك نابالغ وفات ایدن اولادی کندی ایله بیله
جنتده وکافرلرك جهنمده در و بو قول اصحدر و بو مقامده دخی
کلام واردر فاما محلی دکلدر بزینده صدده که لم قربانده
زیاده فضیلت اولمغله غنی یه وفقیره شامل اولدی زیرا اکر
نذر ایسه اداسی لازم کلور واکر دکل ایسه دخی قادر اولدیغی
مرتبه دن قربان ایدر نتکیم صدقهٔ فطر واجب دکل ایکن
صدقه ویرمك اولیدر وشکر قربانی دخی بیرام قربانی کبیدرکه
هرکس انك لحمندن اکل ایدر ونذر ایتمك مخیللره کوره در
یعنی برکیمسه سخی اولسه ده ووفاصفتی وجودنده تمکین بولسه
نذر ایتمدن دخی قربان ایدر وقربان انك خاطرینه کلمك دخی
کفایت ایدر کرك لسانه کتورسون وکرك کتورمسون فاما
بو مقوله لر قلیلدر وقربان ایتمك مقصود فی الحقیقه نفس
طبیعتنی ذبح ایتمکدرکه محل هوی وشهواتدر زیرا قان شهوته
اشارتدرکه ریاضت ایله قان آزالدقجه برینه نور کلور وقانکه
حاصل اولمیان قوت نورله حاصل اولور زیرا قان عالم فنادن
ونور عالم بقادندر و بر کونده اوچ کره طعام یمك مشروع
دکلدر بلکه صائم دکل ایسه (بکرة واصیلا) موجبنجه
ایکی کره طعام یر وفصد وحجامت دم فاسدی اخراج
وقوای شهوانیه یی تضعیف ایچوندر زیرا کثرت اکلدن
قان چوغالوب مجراسی ارلان طمرلره شیطان یورومکه باشلر
وفساد ووسوسه دن خالی اولماز نعوذ بالله تعالی من شره
(لمحرره)

مشتاق ايسك كل اوكله　　بلبل كبي افغانه كل
آتشلری ياق كوكله　　يانمزدن اول يانه كل
ترك ايت بوغربت منزلن　　طوت كعبهٔ وصلت يولن
الدن قومه تسليم الن　　اسمعيل اول قربانه كل
طورمه كيری كل ايلری　　باص اياغك يوله يوری
آچق ايسه جان كوزلری　　دوست ايلنی سيرانه كل
كشف اولسه وحدت عالمی　　اورمه انا الحقدن دمی
ضبط ايله ای حقی　　ادا ايله اركانه كل

(بيان عتق رقبه)

وشعب ايمانك بری دخی اعتاقدر يعنی قول آزاد ايلمكدر كه اول قوللك هر برعضوی مقابله سنده ازاد ايدنك دخی اعضاسی ناردن خلاص اولور چونكه اسماء الهيه مقابله در الله تعالى دخی غالب ومغلوب اعتباريله بعض عبادنی مملوك ايلدی ومالك اكرچه ازاد ايتديسه ده ملك مملوكی اولمغله انك مملوكی دخی فی الحقيقه مملوك حقدر يعنی مملوك مملوكی دخی مملوكدر نتكيم قرأنده كلور (ان كل من فی السموات والارض الا آتی الرحمن عبدا) پس كيمسه قولم واردر ديمسون زيرا قول ومال وحال الله تعالينكدر وقرأنده كلور كه (فی يوم كان مقداره خمسين الف سنة) يعنی قيامت كونی اللی بيك يلدن عبارتدر زيرا اللی عدد موقف واردر كه هر موقفنده احكام وشرايعدن بردرلو سؤال اولنور اكر جوابه قادر اولمزسه اوراده بيك يل آج وصوسز حرارت شمسده محبوس اولور ازجمله قول حقندن وخدمتكار حقندن سؤال اولنور اكر قوله مالك اولوب وقتی

كلدكده آزاد قيلديسه اندن اوتوری دخی بيك سنه محبوس قالور بو اعصارده ايسه حال جهلا شويله دركه برقولی اون بش سنه يكرمی سنه استخدام ايتدكدنصكره ازادلق يوزن كوسترمزلر وبلكه كنديلرينك موتی علامتی ظهور ايدنسه برقاچ سنه دخی خدمت ايتسون اندن ازادلق كاغدنی ويره سز ديو وصيت ايدر وكنديدی نفسنی ناردن خلاصه سعی ايلمز وبعضيلرينك وصيتی يله خاطرينه كلمز بلكه ظلمات طبيعت ايچنده قراروب قالور وسوء حالله اولور زيرا وصيت وآنی تنفيذ ايتمك دخی واجبدر خصوصا كه مظالمه متعلق حقوق عباد وديون اوله مرويدركه اوزرنده قول حقی اولان كيمسه نك روحی قبض اولندقده بورجی قضا اولنجيه دك محبوس طورر اكر كيمسه آنی استحلال ايتمز ويا ادا ايتمزسه قيامته دك شويله قالور وبرنسنه دين اولدقدنصكره براقچه اولمق ويك اقچه اولمق برابردر وانسان آز كناهی تحقير ايتمك خطاء عظيمدر واستحلالی كفردر وقرأنده كلور (وتحسبونه هينا وهو عند الله عظيم) مرويدركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم بلاوفاء دينی فلان كيمسه نك نمازينی قيلمزدی وبركون اصحابندن برينه برقول بغشلدی اول كيمسه دخی قولی آلوب اوينه كلدكده خاتونی اكا بزرسول اللهك ويرديكی قوللك عهده سندن كلمه يز وحقنه رعايت قيله بزديو اوساعت اول قولی ازاد ايتدردی اشته مقام هيبت وجلال بلنلر وحقه طوغری قول اولنلرك تعظيم وحاللری بودر زيرا هرنسنه كه عبد انكله شريعتده وحقيقتده مبتلادر اول نسنه امانتدر

وامانتك عهده سندن كلامك خيانتدر و بومقوله احواله
ديون ديرلر نتكيم حديثده كلور (اللهم اقض عني ديني) يعني
هر نسنه كه شر يعتدن وحقيقتدن ذمتمده درانى قضا ايله وامانى
محلنه تأديه ايتمك نصيب قيل ديمكدر وانسان اسير اولمق دخى
حكم الهيه چوقدر وحديثده كلور (عجب ربك من قوم
يقادون الى الجنة بالسلاسل) بو حديث ظاهرا اسير اولان اهل
حربك حاللرينه اشارتدر كه اخذ اولوب قيد و بندله دار
اسلامه كلورلر ومؤمن اولوب بالآخره جنت نصيب اولور پس
ظاهرده اسير اولمق مكروه نسنه ايكن باطنده غايتده محبوب
اولدى نيجه محبوب اولمسونكه انكله دوزخدن خلاص اولور
ودوستنه قاويشور وسائر طبعا محبوب اولميانلر دخى صبر اهلنه
كوره بويله در مثلا غم ومصيبت ايله مبتلى اولمق كبى
و بو حديث باطنا حقده اسير اولان كامللره اشارت ايدر نتكيم
ديمشلر (العارف صيد الحق) يعنى بركيمسه كمند ودام ايله
بر مرغى صيد ايدوب قفسه قويديغى كبى الله تعالى دخى
جذبهٔ عشق ايله بعض عبادنى صيد ايدر وا كا مقعد صدق
مقام ويرر وخلقك نظرندن الور شويله كه هم معلوم و هم
مجهول اولور و بومقوله صيد حق اولانلر حقدن غيرى يه ميل
ايتمزلر انكيچون جنته زنجيرله جذب اولنورلر فافهم جدا (لمحرره)

عارف بالله اولان حقدن غيرى يه قلمز نظر
جنتى قور نا حريم حضرته ايلر كذر
حاجينك مقصودى كعبه عاشقك مقصودى هو
زاهدك قصدى بهشت وتاجرك سيم ايله زر

اوتوران قيلدى ديرلر فى المثل مشهور در
هم اره ايردى شوكيم سياح اولوب دائم كزر
كيمسه بيلمز ماوراء پرده ده حالى ندر
كيم يلورسه ماسوادن عاقبت جمله بزر
حقيا سعى ايله دنيا اولمسون رهزن سكا
كائناتى كند يكه دشمن بيلوب ايله حذر

وعبوديت اودركه ماسوادن حر اوله سك ورياست مقامن
كوزلميه سن زيرا هر كيمده كه كبر واستغنا وسوداى رياست
بولنه اول كيمسه ذوق عبوديتدن بى چاشنى وخوان عرفاندن
بى بهره در وانك اصلى تواضع وحال فناده بى وجود اولمقدر
تملق تواضعدن دكلدر زيرا تملق بين العوام لاجل المصلحه
اولان معامله در تواضع ايسه معرفت اسراردن ناشى برسر
عظيمدر كه اهل اللهه ميسردر (اللهم ارحمنا وارزقنا حلاوة
عبوديتك واحفظنا عن التعرض بمقامات الوهيتك من
التصرفات الخارقة والتأثيرات الفارقة (وايمانك شعبه لرينك
برى دخى نصحدر كه كنديسنه سرديكى نسنه يى غيرى يه دخى
صره وخلقى صلاح وخير اولان نسنه لره دعوت ايليه وفساد
وشر اولان اموردن تحذير ايده نتكيم وارد اولمشدر كه (الدين
النصيحة كله) يعنى كرچه امور دينيه چوقدر اما نصيحت
امر غالبدر كويا كه دين همان اندن عبارتدر وناصح اصلنده
اسكيجى يه ديرلر كه يرتلمش وسوكلمش نسنه لرى ديكر و بورادن
واعظه ناصح ديديلر زيرا وعظيله خلقك دينلرنده خرق
واقع اولان امورى ملتئم ايدر وشول كيمسه كه كندى

عملنی فساد قاریشغندن خالص قیلمیه وارادت خیری
محض ایتمیه اول کیمسه دینندن چقمغه قریب اولور پس
مشاورهلرده وغیری یرلرده خلقك اياغنی المق استمك وتزویر
وحیله ایله سوز سویلمك دیندن خارجدر اگرچه ارباب
اغراض نفسانیه دائما بوفساده دوشمشلردر وهیچ برکیمسه
آخرك ایو اولدیغنی استمز ونعمتنك زوالنی استر وبو مقولهلر
شیطاندن بتردر زیرا شیطانك ایتدیکی حسد انلرده واردر
وبویله صفاتده اولنلر کندیلرینه زیان ایدرلر زیرا مؤمنلر
بربنا کبیدر که بری برلریله طوتنورلر قیاس ایله که برکیمسه
عمانده کیدرکن برسفینهدن برتختهسی قوپارسه خلقی اغراق
ایدهیم دیرکن کندی دخی غرق اولور وبوندن فهم اولنورکه
اصل انسان جوهر واحددر وجمیع افراد بری برینك خصمی
وقومی کبیدر پس انسان اقاربنه صله ایتدیکی کبی اباعده دخی
صله لازمدرکه حقنده ارادت خیردر والا قطع رحم ایتمش
اولور اشته کافرك ومؤمنك کمال جهلنی بوندن فهم ایله که
کیمی سارق وکیمی قاطع الطریق وکیمی هادم الاعراض
وامثالی اولمشلردر زیرا بونلرك جملهسنده خلقه ضرر واردر
انکیچون شریعتدن خارج اولان کیمسه اوکاز تمیز وقازدیغی
قیویه دوشر ودیمشلردرکه شیاطین نیجه غل وغش
اوزرینه ایسه ملائکه دخی اوقدر نصح وخلوص اوزرینهدر
وانسان ملك مرتبهسنه ایرمدکجه ظلمتدن قورتلمز انکیچون
حدیثده کلور (واجعلنی نورا) یعنی ملائکه نوردن خلق
اولنمشدرکه انلرده کدورات طبیعیه وکثافت عناصر یوقدر

بوجهتدن انسانه دخی کرکدر که تلطیف طبع وترقیق
عنصر ایله ملك مشربنه کیره وملائکه دائما انسانك
عاصیلرینه دعا قلورلر واستغفار ایدرلر وحقلرنده خیر مراد
ایدرلر وعملرینك ثوابنی انلره بغشلرلر ودیمشلردرکه اوچ کیمسه
کندی نفسنه خیانت ایدر اولکیسی بودرکه سلطاندن نصیحتی
کتم ایلیه یعنی کرکدرکه سلطانه نصیحت ایده زیرا سلطان
قلب عالمدر قلب فاسد اولسه اعضا دخی فاسد اولور
خصوصا که ظالمه نصیحت ایتمك جهاد اکبردندر زیرا
تلف نفس خوفی غالبدر وایکنجیسی بودرکه مریض اوله
ومرضنی طبیبدن کتم ایده زیرا اکر مرضی معالجهیه
موقوف ایسه کندی هلاکنه سبب اولور اشته بومعنی
مرض ظاهره کورهدر ومرض باطن دخی بویلهدر انکیچون
مشایخ طریقت دیمشلردرکه مرید مرشددن حالنی ورؤیاسنی
کتم ایتمامك کرکدر والا تربیه قبول ایتمیوب حالی اوزرینه ناقص
ومحجوب قالور وملوکك سر طبیبانی اولدیغی کبی اهل
ارادتك دخی واردرکه قطب وجوددر واندن صکره عین
الیقین مرتبهسنه واصل اولان قطب ارشاددر سائر علم الیقین
مرتبهسنده اولنلر ارشادده ناقصلردر فی الجمله اطبا کبی
واوچنجیسی شول کیمسهدرکه غم وغصهسنی کتم ایده
وکیمسهیه آچمیه زیرا ضیق صدردن هلاك اولور پس
کرکدرکه خاطری انك صحبتندن وکلامندن منشرح اولهجق
کیمسهیه حالنی کشف ایلیه تا که ضیقدن مخرج بوله وتنفس
قبله اگر شکایت طریقیله دکل ایسه نتکیم عارفلرك حالیدر

والا مذمومدر زیرا حقدن شکایت اولماز بلکه غیره حالنی
حکایت اولور وحقیقتی حقدن حقه حکایتدر کرچه
الله تعالی علام الغیوبدر شکیم ایوب علیه السلام حقنده کلور
(انی مسنی الضر وانت ارحم الراحمین) زیرا مقام مناجات
اظهار حال اقتضا ایدر ومقام صفاتك حکمیدر که بحسب الغالب
جهردخی اقتضا ایدر کرچه الله تعالی سمیعدر وحضرت
زکریا علیه السلام حقنده (اذ نادی ربه نداء خفیا) بیورلدیغی
زکریانك پیرلکنه کوره در وبردخی مرتبهٔ لسان مرتبهٔ قلبه
کوره جهردندر کرکسه اوراده خفا اولسون ودیمشلردر که
برکیمسه یه نصیحت ایکی وجهله درکه نصیحت اولنان کیمسه نك
حالنه تابعدر پس اکر اول کیمسه خلق اراسنده نصیحت
اولنمقدن عار ایتمزسه آشکاره نصیحت ایده والا انی رسوای
ایتمش اولور بوسببدن بلکه اول کیمسه عناده دوشوب نصیحت
اولندیغی امرك خلافنی طوته کرچه مقام فتوت اودرکه
اعلا وادنادن نصیحت قبول ایلیه وعار ایتمیه نتکیم سلف
صالحین بو یوله سلوك ایتمشلردر حتی امام علی کرم الله وجهه
بعض اعرابینك سوزین قبول ایتمشدر بناء علی هذا شول
کیمسه لرکه ناصحه سنك نه حدك وار بکا نصیحت ایتمکه دیرلر انلر
فتوتدن خارجلردر مکرکه سویلیان آدم تعنّد طریقیله سویلیه
ویاخود توجیه کلام وافهام مخاطبه برخوش قادر
اولمایه بو صورتده سوزینه عمل اولنماز نتکیم ساختته
قالدرم واعظلری واردرکه اصل مسئله یی بیلمزلر
وتقریرلرنده غلط ایدرلر

(لمحرره)

سالك ایسك طوغری یوله   کل مرشدك سوزین دکله
باقیوب صاغله صوله   کل مرشدك سوزین دکله
دیلرسك یوزك اوله آق   کوز باشن دوك صوکبی آق
نفسك هواسنی براق   کل مرشدك سوزین دکله
هوایی آردیکه آت   وارلغکی برپوله صات
تسلیم اولوب قربانه یات   کل مرشدك سوزین دکله
طوتمه غیری یوله یوزی   حقدر اهل سنت ایزی
قرآندر مرشدك سوزی   کل مرشدك سوزین دکله
حق قولك ذکری هودر   جکری اود یوزی صودر
نصیحتی سکا بودر   کل مرشدك سوزین دکله

(بیان وفای عهد ووعد)

وشعب ایمانك بری دخی عهده وفا ووعدی انجازدر نتکیم
قرآنده کلور (اوفوا بعهدی اوف بعهدکم) ابتدای عهد
یوم میثاقده اولان اقرار وانك موجبیله عملدر واول اقرار
ظاهرده بلی دیمکدر باطنده حقه وامرینه منقاد اولمقدر
حقه منقاد اولمق ربوبیتنی تسلیم ایدوب توحید اوزره
ثباتدر امرینه منقاد اولمق انبیا یوزندن کلن تکالیف الهیه یی
قبولدر نتکیم قرآنده کلور (یاایها الذین آمنوا آمنوا) مقصود
یوم میثاقده فطرت اصلیه اوزره اولدقلرین تذکیر وغیبن
خارجیده اهل تبلیغ اولان وسائط طرفندن عهدلرین
تجدیددر زیرا حجب بشریه ایله محجوب اولمریله دریا دیبنه
طلانك حالنه دونمشلردر زیرا دریادیبنده اولان کیمسه نور

آفتابی مطالعه‌دن بالکلیه محجوب اولدیغی کبی اسفل سافلین‌ده
اولان دخی انوار عالیه‌یی مکاشفه‌دن محجوبدر پس دست
و پا اوروب بو دریادن چیقمق ونوری کورمك کرکدر واول نور
کرچه دریا اوزرینه عکس ایتمشدر ولکن چه فائده که اورتاده
حجاب واردر بوندن فهم اولنور که دنیایه انبیا واولیا
کلمك محضا رحمتدر زیرا هر بری دلیل طریقدر انکیچون
(وما ارسلناك الا رحمة للعالمین) عبارتنك اشارتنده قطب
ارشاد اولانلر دخی داخللردر که درت مرتبه‌ده یعنی شریعت
وطریقت ومعرفت وحقیقتده خلقه رحمت اولمشلردر وحدیثده
کلور که اوچ نسنه وصیت انبیادر اولکیسی صدق حدیثدر که
طوغری سویلمکدر بلا زیادة ولا نقصان واقعه مطابق اوله
والا کذب اولور وبو معنانك صعوبتندن اوتوری انکله
ثواب آخرت مطلوب اولان عطیه‌یه صدقه دیدیلر زیرا
صدق کسرله شدت معناسنه دخی کلور صدقه‌ده ایسه شدت
واردر زیرا نفس انسان شح وبخل اوزرینه اولدیغندن
ویردیکی مالی سهولت ایله ویرمز وایکنجیسی عهده وفا
ایتمکدر الله تعالی ایله اولان عهدلر بونده داخلدر ولکن
اکر شرعا عهدی نقض ایتمکه موجب وار ایسه نقض ایدر
وکفارت ایله اتمدن قورتلور مثلا عهدم اولسون انامه بابامه
کلام ایتمیم دیسه ویا والله قومشی‌یه ویا فلان کیمسه‌یه بردخی
سلام ویرمیم دیو سویلسه بو مقوله سوز سویلمك مشروع
اولمیجق عهد ویمینی نقض ایدوب سویلر وسلام ویرر
وانك کفارتی بر قول ازاد ایلمك ویاخود اون مسکینه صدقهٔ

فطر قدر نسنه ویرمکدر یعنی هر مسکینه بشیوز یکرمی درهم
بغدای ویا بهاسنی ویا اکا کوره حسابیله نسنه ویرر ویاخود
اون مسکینك وجودینی ستر ایده‌جك قدر لباس کیدیرر
اکر بونلردن بر نسنه‌یه قادر اولمزسه اوچ کون متصل صائم
اولور تکیم محلنده مبیندر واوچنجیسی حفظ امانتدر یعنی
امانته هر نه ایسه خیانت ایتمامکدر وحدیثده کلور که
آخر زمانده آخر رفع اولنان نماز وامانتدر که اشراط ساعتندندر
وعسل قلیل اولمسی دخی اندندر یعنی عسلك قلتی دخی قیامت
علامتلرندندر انکیچون بو ازمانده زمان اولده‌کی بال اولمز
اولدی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری ایسه عسلی
وحلاوت قسمنی سورلردی پس انلرك سودکاری نسنه‌نك
انقطاعی انقطاع عمر دنیایه رمزدر وتجار قیامتده فجار
قوپسه‌لر کرکدر مکر که بیع وشرالرنده طوغری سویلیه‌لر
وقطع حقوقدن صاقنه‌لر واماناتی ادا ایده‌لر وبر کیمسه وعد
ایدوب صکره خلف ایدنسه نظر اولنور اکر مرادی خلف
ایتمامك اولوب صکره بر مانع قوی یوزندن خلف ایتدیسه
کناهکار اولماز والا آثمدر زیرا وعدنده کاذبدر بو سببدن
مؤمنه کرکدر که هر نسنه‌یه دلنی اوکرتمیه بلکه صکره سویلدیکی
سوزك عهده سندن کلمیه تکیم اکثر ناس مبتلالردر که هر یرده
اولور واولسون دیمکه لسانلری معتاد ایتمشلردر وحق تعالی
وعدنده صادقدر یعنی هر نه که دنیایه وآخرته متعلق وعد
ایتمشدر البته‌ده انی ایشلر زیرا مقتضای کرم انك فعلیدر
شول جهتدنکه خلقه انده فائده واردر چونکه خلقی ربح ایچون

خلق ایتدی عطاسی دائما متواتر اولمق لازم کلدی خصوصا که
وعد طریقیله اوله والکن وعید وتخویفك حکمنی ویرمسه
نسنه لازم کلمز زیرا عرب اومقوله نسنه یی کرم عد ایدر
مثلا برآدم اخری تخویف ایدوب سنك بورنکی وقولاغکی
کسرم ویاخود سکا بشیوز دکنك ضرب ایدرم
دیدکدنصکره ایتمسه کرم ایدر اما بوسوز مؤمنلره کوره در
اما کفار حقنده وعید محققدر که خلود عذابدر زیرا
انلرعن اصل کفرلری سببیله رحمته مستحق دکللردر

(لمحرره)

ای کرم اسی ذوالجلال　　قوللریکه ایله مدد
یا قبیه تانار جلال　　قوللریکه ایله مدد
دردك اودینه یانمشوز　　جانمزدن اوصانمشوز
رحمتکه طیانمشوز　　قوللریکه ایله مدد
سر ذاتك حقیچون　　کلماتك حقیچون
وصلکه ترقیچون　　قوللریکه ایله مدد
حق اغلیو اغلیو　　دیریوزمك کیرینی یو
جان ویره هو دیو دیو　　قوللریکه ایله مدد

(بیان قراءت قرآن)

وایمان شعبه لرینك بری دخی قراءت قرآندرکه نمازایچنده قائم
اولوب اوقورسه یوزحسنه یازیلور واکر جالس اولوب
اوقورسه اللی حسنه یازیلور واکر نمازك خارجنده آبدستله
اوقورسه یکرمی بش حسنه واکر بلا وضوء اوقورسه
اون حسنه صاحبی اولور پس افضل اولان وضوء ایله

وقبله یه قارشو آدابله اوتوروب اوقومقدر ومصحفی یوزندن
اوقومق ازبردن اوقومقدن افضلدر زیرا مصحفه نظر
ایتمك دخی عبادتدر خصوصا اوقودیغی سطرلرالته شهادت
پارمغنی کزدرمك دخی کرکدرتا که کوزی نظردن بهر باب
اولدیغی کبی پارمغی دخی تبرك بوله ومصحفی اوپمك شرعیدر
زیرا حجر اسودی دیانة اوپمك جائز اولیجق مصحفی دخی
جائزدر حتی بعض علما باب السلامك اشکنی تقبیل ایتمك
مستحبدر دیمشلر یا مصحف جمله دن اعلا ایکن ادنی لری اوپوب
اعلالری اوپمامك اولمزکه بلکه زیاده کوزلدر وحضرت عمر
رضی الله تعالی عنهدن مرویدرکه هرصباح مصحفی اللرینه
آلوب (عهد ربی ومنشور ربی) دیرلر ایدی ودرت کمسه
رکعت واحده ده ختم قرآن ایتمشلردر ایکیسی اصحابدندرکه
حضرت عثمان وتمیم داریدر رضی الله تعالی عنهما وایکیسی
تابعیندندرکه سعدبن جبیر وابوحنیفة الامامدر رحمهما
الله تعالی وبوندن ظاهر اولورکه قرآنی کرچه تأنی ایله
ومحل وقوفده وقف ایدرك ومعنای مخالفی ایهام ایدن یرلری
فرق ایلیه رك قراءت ایتمك کرکدر والکن لحن حرام وتغییر نظم
ومعنا بولنمدیجه سرعتله اوقومق جائزدر حتی بعض حفاظ
برکونده اوچ ختم شریف ودردنجیدن سورهٔ مجادله یه کلمشدر
وهرون الرشید زماننده درت یاشنده براوغلان حافظ قرآن
اولمش وبعض علوم دخی اوقومشدر شوقدر واردرکه
فرض نمازلرده سورهٔ فاتحه که یدی آیتدر هرآیتده وقف
ایدوب تأنی ایله اوقومق احسن واولادر زیرا بعض اسراری

مشغلدر كه محلنده مسطور در ونمازده حضور قلب لازم
اولديغى كبى قراءت قرآنده دخى لازمدر زيرا ايكيسى دخى
مناجات مقامندندر وحضوراودركه هرنه مقوله كاره شروع
ايدرسه تمامنه دك نيتنى استصحاب ايليه واول ايشك جميع
اجزاسنده نه ايش طوتديغن بيله ونسياندن صاقنه نتكيم
كتب فقهيه ده يازيلور كه نمازدن سلام ويرديكى زمان
صاغنده وصولنده اولان بشره وملائكه يه نيت ايليه اما
بواعصارده نمازك نره سنه نيت واركه سلامنده دخى نيت اوله
زيرا علمابله غافللردفكيف سائره سلام ويرمك حقدن خلقه
رجوعدرشمدى ايسه خلقدن خلقه در زيرا نماز ايچنده
افكار فاسده سنى بتوروب بعده سلام ويرر محكيدركه
برمطاف بركمسه يه برچوال صاتوب اقچه سنى المامش ايدى
فاما اول كمسه يى اونيدوب هرنقدر تفكر ايتديسه خاطرينه
كلمدى صكره نمازه طوروب فكر ايدرك خاطرينه كلدى
وعلى العجله سلام ويروب شاكردينه خطاب ايدوب اوغلان
بن نمازده فكر ايدرك چوالى بولدم ديدى شاكرد دخى بقه
اوسته سن نمازه مى طوردك وياچوال ديوشورمكه مى ديوجك
غفلتدن متنبه اولوب تائب ومستغفراولدى وترك وتجرد
طريقن طوتوب بالآخره ولايت مرتبه سن بولدى (وميت
غسل اولنمزدن اول اوزرينه قرآن اوقمقده اختلاف ايتديلر
بعضيلر جائزدر ديديلر بوقول مذهب اهل حقايقه موافقدر
زيرا ميت مؤمن اولديغى جهتدن نجس اولمز مكركه
ظاهر بدنده نجاست اوله بوصورتده قرآنى تعظيم ايچون نجس

يرده قراءت اولنمديغى كبى قربنده دخى قراءت اولنمز حمامده
انجاس وعريان اولسه اوقنمديغى كبى والا اول وقتده وبعده
ثواب قرأنله منتفع اولانر وحدربوخسه بدندكلدر
روح ايسه نفس وطبيعت بوياسيله منصبغ اولمديغه طبهات
اصليه سى اوزرينه در منصبغ اولديغى صورتده دخى حكمى
نجاست معنويه در حسيه دكل وقرأنى جهرايله اولمق اخفاتله
اولمقدن اوليدر زيرا كنديني وحاضرلرى ايقاظه اقربدر
مكركه جهر ايتمكه مانع قوى اوله بوصورتده اخفا اولنور
وبو اعصارده بعض معاندين طرفندن بدعت سيئه ظهور
ايتمشدركه جوامع ومساجده آيت الكرسى يى اخفاايله
اوقورلر واصلى ندر ديسك اللرنده سند صحيحلرى يوقدر
زيرا جماعت قراءته قادر اولدقلرى صورتده غيريدن استماعى
ثوابلودر نتكيم فقهده كلور (استماع القرأن اثوب من تلاوته)
واكر قادر اولمزسه ثواب قرأندن محروم اولور مع هذا اظهار
قرأن ايتمك شعائر دينندندر تاكه خلق ظاهرا وباطنا منتفع
اولهلر سؤال اولورسه كه جماعتدن بعضيلرى اول وقتده
نمازه مشغول اولسه لر انلرى اشغال ايتمك لازم كلور جواب
بودركه مؤذن جزئى توقف ايدر تاكه خلقه سنن وقضادن
فراغ كله مع هذا خارج صلاتده استماع قرأن فرض كفايه
ويامستحبدر وبرايكى جاهلدن اوتورى شعار دينى ترك ايتمك
اولمز وعلماء دين بيورمشلردركه مؤمنه لايقدركه كيجه
وكوندزده ايكى يوز آيت قراءت ايليه يابونك حكمن ويرميجك
يابر آيت دخى دكلسه مى كركدركه آيت الكرسيدر واى

بو عصرده خلقه كه اكثرى جهل مركب مقوله‌سيدر زيرا
عالم كچنلريله قرأنك نورينى سكوندرمكه چالشورلر اشته
بودخى قيامت علامتلرندندر زيرا مصحفى رفع ايتمك حكمنده در
وكتب معتبره ده مثبتدركه آخر زمانده حضرت عيسى عليه
السلام نزول ودار السلامه انتقالندنصكره يرينه برخليفه‌سى
قالسه كركدركه اكا مقعد ديرلر واول مقعدك وفاتندنصكره
چوق كچميوب يريوزندن مصحف وصدوردن قرأن مرتفع
ومنسى اولسه كركدر وبوندنصكره اول وقتك خلقى حيوان
طبعنه كيروب حرام وخبيثدن تحاشى ايتميه‌لر وبالكليه حجاب
وحيايى قالديره‌لر وقيامت انلرك اوزرينه قوپه اشته قرأنسز
اولان بويله ايمانسز كيدر ايمدى قرأنه علما وعملا وقرأة پك
ياپش وانكله قلبكى وقبريكى وسائر موتانك قبورنى تنوير ايله
زيرا مذهب ابى حنيفه‌ده جميع اذكار واعمالك ثوابنى آخره هبه
ايتمك واردر وبو مذهب اهل حقايق مذهبنه موافقدر زيرا
دنيا حالى كبيدركه بو راده برخلال اولسون آخره هبه
ايتسك آخر انكله منتفع اولديغى كبى بركره (لا اله الا الله)
ديسك دخى ثوابنى ميته اهدا ايلسك انكله فائده‌لنور وهبه
مقبوله اولور محكيدركه بر مجذوب اوغلان بركون برمجلسده
اغلدى نه اغلرسن ديو سؤال اولندقده والده‌مى عذابده
كوردم ديدى اول مجلسده ارباب حالدن بركيمسه وار ايدى
مجذوب مذكورك كلامنى كوش ايتدكده قلبندن انك
والده‌سنه يتمش بيك توحيد ثوابنى هبه ايتديكه بو قدر عدد
توحيد ارتفاع عذابه سببدر ديو مثبتدر بو صورتده اول

اوغلان خنده ايتمكه باشلدى يعنى كولدى ووالده‌م عذابدن
خلاص اولدى ديدى مع هذا سببى نه اولديغنى اوراده اولانلردن
كيمسه بلمزدى زيرا اول اهل حال انى قلبيله هبه ايلدى ولسانه
كتورميوب اخفا ايلدى اشته بوندن بعض فوائد فهم اولندى
اولا اول مجذوبك مكاشفه سيدركه والده سنى معذبه كوردى
واكا كشف برزخى ديرلر كه ميتك برزخده حالى تمثل ايدر وثانيا
ذكرك فضيلتى وتأثيريدر وثالثا فرائضدن وسنن مؤكده دن
غيرى اولان اعمالى اخفا ايلمك اولادر مكركه اظهاره ضرورت
اوله ورابعا انسان غيرى يى زحمتده كورمه ويا خود ايشتمه
نه اوستومه كركدر ديميه بلكه قدرتى وار ايسه ممكن اولدقجه
خلاصنه سعى ايده وخيرده بولنه زيرا مؤمنلر برى برلرينك
اعضا واجزاسى كبيدر وسائره مرحمت دخى مؤمنك شاننددر
وخامسا ذكر ايچون وخير مصالح ايچون عقد مجلس ايتمك
مشروعدر مساوى وغيرى معنا ايچون دكل بو فقيرك پدرى
مصطفى قابله الله تعالى بالحسنى والزلفى هر صباح سورهٔ يس
تلاوت ايلر وهر جمعه كيجه سى اولادينى جمع ايدوب سورهٔ
ملك اوقوردى واولادينه دخى اول وجهله اولمغى وصيت
ايدردى الحمد لله تعالى كه عمل اولنوب قالدى زيرا سورهٔ ملك
منجيه‌در يعنى عذاب قبردن نجاته سببدر نته‌كيم احاديثده كلور
وبرخانه ده كه قرأن اوقنميه ميت كبيدر زيرا جمله اشيانك
حياتى ذكرله در وبر محلده ذكر اولنسه اول محل سائر ذكر
اولنميان محللر اوزرينه افتخار ايدر وهر موضعده كه ذكر
اولنه وقرأن اوقنه ونماز قيلنه وياغيرى عمل صالح اشلنه

قیامتده اول مؤمنك حسن حالنه شهادت ایلیه وشفاعت
مقبوله‌سی اوله پس مؤمنه لازمدرکه شاهدلری‌نی تکثیر
ایده هر موضعکه مسجد اولمش و یامدرسه قلنمش و یاتکیه
بنا اولنمش ویاغیری خیر ایچون یاپلمش ایسه مکتب وجزخانه
وغیری کبی اکر بو مقوله یرلر مال حلال ایله بنا اولنوب ریا
وسمعه قارشمدی ایسه وایچنده اوتورانلر وعبادت ایدنلرك
حاللری غرض نفسانی دکل ایسه اول یرلر آخرتده ارض
اولور جنته الحاق اولنور زیرا کعبة اللهه تابعدر کعبة الله ایسه
حجاج ایله جنته داخل اولور و بونلردن غیری مؤمنلرك محبوب
ایدندیکی نسنه‌لر دخی اول موطنده لایق اولان صورت ایله
جنته کیررلر بلبل وطوطی وطاوس وآهو و بونلرك امثالی
حتی لحمندن اکل ایتدکلری حیوانات دخی بویله در دوه
وصغر وقیون وطاوق وامثالی زیرا بونلر اکل اولندقده
استحاله ایله مؤمنك اجزاسندن اولور مؤمن ایسه اهل جنت
اولیجق اجزاسی اندن جدا اولمز بلکه اکا تابع اولور وحکایه‌درکه
برصالح کیمسه برمقبره‌یه اوغرایوب صدق واخلاص ایله برفاتحه
اوقیوب ثوابنی اوراده مدفون اولانلره اهدا ایدوب برمزار
کنارنده برمقدار امزغندی کوردیکه بربیاض بولوت کلوب
و پاره پاره اولوب هر پاره‌سی برقبر ایچنه کیردی پس اول سحاب
ابیض اوقودیغی فاتحه ایدیکه ثوابی حصه حصه اولوب
هر میتك روحی انکله منتفع اولدی یا برفاتحه‌نك ثوابی بویله
اولیجق ختم شریفك ثوابی نیجه اولمق کرك قیاس اولنه فاما
اولی اولان بودرکه ابوینه واستاده وسودیکی کیمسه‌لر ایچون

مستقلا روحنه اوقیه وکیمسه‌یی انلرله مشترك ایتمیه تاکه بتون
ثوابی انلر احراز ایلیه ملوك قسمی طعامه یالکز اوتوردقلری کبی
فاعرف هذا وقرآنی الحان وتغنی ایله قرأت مشروعدر ولکن
لحن عرب ونغمات رخصه ایله کرکدر تاکه نظم ومعنا حدندن
خروج ایتمیه والا آثم اولور وحدیثده کلور (من لم یتغن بالقرآن
فلیس منا) یعنی قرآنی صوت حسن ایله تزیین ایتمیوب لحن
مقبوله ایله قراءت ایتمیان بزم سنتلریمز ایله عامل وآدابمز ایله
متأدب دکلدر یعنی لحن مقبول وخوش آواز ایله اوقومقده
تأثیر غالب واردر پس مقصود خلقی حقه جذب ایتمك اولیجق
وجه مذکور اوزره قراءت دخی انك اسبابندندر مکر کیم
برسالکك وجودنده فنا فی الله معناسی غالب اوله بوصورتده
اکا احوال مختلفه بردرتکیم مذهب شافعیده اختیار اولنمشدرکه
شافعیه مقامات موسیقیه طرفندن بنا شمزلر ونغمات جانبنه
طولاشمزلر فاما حق اولان تغییر بولنمادقجه جوازیدر زیرا
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حداء عربه کوش طوتمش
وابوموسی الاشعری‌یی دکلیوب حظ ایتمشدر لاسیما اعیادده
وجمعیتلرده و بعض اوقاتده سماعلرندن غیری اسانله دخی
رخصت ویرمشلر و بزم دینمزده فسحت واردر دیمشلردر
وحضرت عایشه رضی الله تعالی عنها اقرباسندن برقزی
انصاردن برکیمسه‌یه ویردکده جناب نبوی سعادتخانه‌لرینه
قدوم ایتدکده قز نیجه اولدی دیو سؤال بیوروب عایشه دخی
اهلنه کوندردك یارسول الله دیو جواب ویردکده جناب
نبوی دخی انصار طائفه‌سی غنایی سور نیچون برمغنیه ارسال

ایتمدیکز دیو بیوردیلر ونقدر انبیا واولیا کلدی ایسه جمله سی
حسن الصوت اولمق اوزره در پس شول معنای لطیف ولفظ
منیف وتغنی خفیفکه سامعک هدایه داعیه‌سن تحریک ایدر
حلنده شبهه یوقدر مکر کیم هوا وشهوتی تحریک ایده
بو صورتده ممنوعدر شوقدر واردر که قرآن وقصائد حقه
سماعنده قلبک حرکتی حقدر نتکیم غزل واشعار باطله سماعنده
انجذاب دل ماسوایه در بو جهتدن هرکس کندی قلبنه
نظرله مأموردر که فتواسی نه معنا اوزرینه ایسه انک ایله عمل ایده
وداعیه‌سی نه طرفه دوزایسه اکا کوره حرکت ایلیه و برکوی
رساله سنده تغنی ایله قرآن وذکر دکلیدر دیدیکی تغنیء مذمومه
کوره‌در والا لفظی آفتدن ومعناسی سقامتدن خالی دکلدر

(لمحرره)

هر کیمک کیم نشأسی ذوق سماعی طاتمدی
بزم عشق ایچره ابد بر قطره اولسون یوتمدی

مجلس غمده نیدرسز بی مزه آدملری
وای اکا کیم یاشنه خون جکردن قاتمدی

هر نهال کلشنی باد صبا تحریک ایدر
کوهسارک هیزم خشکنه تأثیر ایتمدی

بلبل ایکلر ایراغلر سو بسو چاغلر صولر
هی یازقلر اکا کیم حق سوزینه یانمدی

(بیان اتباع السنة)

شعب ایماندن بری دخی اتباع السنة یعنی طریقهٔ مسلوک نبوی
اوزرینه جاری اولوب کتاب وسنتک مجموعیله عمل ایده وهر عمل

شارعدن نه وصف اوزرینه کلدیسه او یوله کیده کندی یانندن
نسنه قارشدرمیه وهوادن و بدعتدن نفسنی محافظه ایلیه
ولکن سنت انواع اوزرینه در سنت مطلقه که سنت نبویه‌در
وسنن مشایخ وغیری سنت مقیده‌در و بر بدعت سنت مأثوره یه
مصادفه ایتدکده وحکمنی ابطال قیلدقده اکا اتباع دخی
ایماندندر ونافله نمازلر حقه قربته سببدر وسائر اعمال نافله دخی
بویله در وعندالامام تأهل ایتمک نافله حجدن وغزادن افضلدر
واهل حقایق دخی بو مذهب ایله عمل ایدرلر زیرا آخر زمانده
آچ اولنلر دینلرن پدکاری کبی شهوتلری غلبه ایدنلر دخی اوکوزه
بنزلر پس ممکن اولدقده صیانت نفس ایتملیدر و بوندن فهم
اولندیکه نافله دیدکاری زمان یالکز نمازک نافله سی مراد دکلدر
بلکه غیری نوافل طاعات وعبادات دخی انده داخلدر
ونوافل اعمال اودرکه فرائض وواجبات اوزرینه زیاده
اوله وشرعده اصل صحیحی بولنه پس مندوب ومستحب وتطوع
انده داخلدر مثلا جهرله ذکر الله ایتمک وصلاة رغائب و برات
وقدر قیلمق نافله در زیرا صلاة خیر موضوعدر پس فرائض
وواجباتدن صکره هرنه دکلو نماز قیلورسه جمله سی شرعده
داخلدر وذکرده بعض اوصاف زائده وکیفیات بولنمق
مشروعیتنی ابطال ایتمز اکر آدابنه مقارن ایسه والا ملعبه کبی
اولور وسائر امور محدثه دخی اکا قیاس اولنه پس هر محدث
مذموم اولماز نتکیم زخرفهٔ مساجد ایتمک اشراط ساعتدندر
ولکن مقبولدر زیرا انده خلقی جامعه وجماعته ترغیب واردر
وکنایس کفره دن تنفیر واردر وحضرت عثمان رضی الله عنه

زماننده محراب نبوی یی آلتون ایله تزیین ایتدکلری کتب
معتبره‌ده مسطوردر بناءً علی هذا صکره کلنلر دخی اکا متابعت
ایتدیلر وکذلك اکثار قنادیل وایقاد شموع ایتدیلر ولیالی
براتده کثرت شموعه مذمومدر دیان مذمومدر مکر کیم
ریا وسمعه طریقیله اوله وبونك نظیری تصلیه وترضیه‌در که
روافض وخوارجی یی ردایچوندر بو جهتدن بومقوله معانیلر
شعار دیندن اولمشدر اما انایه وبابایه عاصی اولمق دخی کرچه
اشراط ساعتدندر ولکن مذمومدر زیرا حرمتی نصله ثابتدر
وسائرلر اکا قیاس اولنه وعمل هر عمل نافله‌دن غیریدر زیرا
نافله‌نك ترکی ایله عتاب اولماز مکر که سنت مؤکده اوله محلنده
ترکی بر ایله ایسه عتاب دکل بلکه عذاب بیله واردر بر والدینی
کبیکه فرضدر وابرار دیدکلری جمیع اعمال بری اشلینلردر
زیرا اطلاق کماله مصروفدر پس مخلط فی العمل اولان ابرار
کاملیندن اولماز بناءً علی هذا نیجه مقربیندن اولور که
مقربینك رتبه‌سی ابرارك فوقنده‌در زیرا مقرب اودرکه
ازلده یعنی یوم میثاقده حق ایله عبد اراسنده اولان حقوقك
جمله‌سن ایفا ایلیه وحقدن کله وعهده‌سنده دین قومیه
بوایسه نادر واقع اولور زیرا امانات الهیه‌یی ظاهرده وباطنده
تأدیه‌یه موقوفدر وسنت دیدکلری فی الحقیقه فرضی تأکید
وتکمیل ایدن عملدر یعنی آخرتده بر مؤمنك فرائضی ناقص
کلسه نافله‌سی وار ایسه انکله تکمیل ایدرلر یعنی نافله‌ده اولان
فرضی فرضده اولان فرضه وسنتی فرضده اولان سنته بدل
ویررلر انکیچون نافله‌یی اکثار ایتمك لازمدر تا که فرائضی

استکمال اولنه مکر که مقربیندن اوله زیرا بونلر عمل بابنده
معمورلردر انکیچون بعض ارباب حال نافله ایله مقید اولمشلردر
وبعضیلر دخی عملارینی وثوابلرینی آخره هبه ایتمشلردر تا که
الله تعالیدن غیری یه اعتماد بولنمیه وبومقوله‌لره مفلس دیرلر
ولکن مقبول اولان مفلسلردرکه فضل حقه مقارنلردر
مردود اولان مفلسلر انلردر که خلقك ماللرین آلورلر
وعرضلرن کسر ایدرلر وبونلرك امثالی اشلرده بولنورلر
بوسببدن دنیاده ایتدکلری عملارك ثوابنی آخرتده خصملری
ودوکوب وسکوب وخاطرلرین یقدیغی آدملر الوب کندیلری
خیردن عریان وجهنمده بریان اولورلر واتباع سنتدندر که
خفی اوزرینه مسح ایلیه اکر طوبوقدن یوقاری ایسه والا مسح
ایتمز زیرا اباغن یوسه طوبوقلرینی دخی یور مسح خف ایسه
غسل رجلك بدلیدر پس خفی اکا معادل اولملیدر وبر کیمسه
دائما اباغن یوسه مسح ایتمسه اکر مسحك جوازینی اعتقاد
ایدرسه عزیمت بابندندر والا خرق اجماع ورافضیندر وسنته
اتباعدن مفهوم اولدیکه بدعته اتباع یوقدر اکر اول بدعت
اولان نسنه بدعت مذمومه ایسه والا بدعت حسنه‌یه اتباع
ایتمك دخی سنتدندر نتکیم حدیثده کلور (من سن سنة حسنة فله
اجرها واجر من عمل بها الی یوم القیمة) یعنی بدعت حسنه‌دن
سنت ایله تعبیر اولندیغندن ظاهر اولورکه بدعت حسنه سنت
بابندندر وهرکیم بومعنایه قائل اولمسه حدیثی رفض وانکار
ایتمش اولور وبومقامك تفصیلی بودرکه الله تعالینك
امر ایتدیکی نسنه فرض ورسول اللهك قول وفعلی سنتدر

واصحاب دخی کتاب وسنتده مقتدای دین اولدقلرنده حقلرنده
(اصحابی کالنجوم بایهم اقتدیتم اهتدیتم) وارد اولدی پس
اصحاب کرامك قول وفعلنه اتباع ایتمك دخی سنتدن اولدی
وتابعین وتبع تابعینك رتبه لرینه دخی اشارت صادر اولوب
(مارأه المؤمنون حسنا فهو عند الله حسن) وارد اولدی یعنی
اکامل امت دخی الی یوم القیمة وارث رسول اولدقلری جهتدن
مقتدای ناس اولوب رأی ایتدکلری نسنه لری دخی امور
مستحسنه واعمال مستحبه دن و بونده امام اعظمك رأیله عملی
درست اولدیغنه اشارت واردر زیرا امام بیورمشدرکه
هرکیم بزم قولمز ایله فتوی و یرسه اولا دلیلمزه نظر ایلسون
یعنی بزم رأی واجتهادمز ادلهٔ شرعیه اوزرینه مبنیدر یوخسه
رأی مجرد دکلدر و بوندن فهم اولنورکه امام مز بور خلقی کندی
مذهبیله عمل ایتمکه دعوت ایتمشدر بلکه همان اجتهادنی
اظهار ایتمشدر زیرا دعوت انبیانکدر سائرلر ایچون فقط
ارشاد واظهار وتبیین واردر صکره کلنلر بر مذهب مخصوصله
عملی اختیار ایدوب خلط مذاهب ایتمك جائز دکلدر دیو امور
اجتهادیه یی بری برندن تمییز ایتدیلر وهرکس آخرك مذهبنه
قارشمغی روا کورمدی مع هذا صدر اولده مذهب برایدی
وحضرت مهدی زماننده بر اولوب اصلنه ارجاع اولنسه
کرکدر بو صورتده اختلافات مجتهدین وفقها بالکلیه
مرتفع اولور و بو مقامده امر مشکل بودرکه التزام مذهب ایدنك
التزامنه نه دیملیدر اکر واجبدر زیرا علما اولو الامردر دینلورسه
اطاعت امر اوزرینه مبنیدر ارباب اجتهاددن ایسه التزام

مذهب

مذهب ایله امر یو قدر بو صورتده اطاعت واجب اولماز
واکر واجب دکل دینلورسه خلط مذاهب جائز اولوب هرکس
کندینه آسان اولان مسئله ایله عمل ایتمك لازم کلور واهل
اللهدن خلط مذاهب اشدلمش وکورلمشدر مع هذا کندی
مذهبلرینك بعض اجتهاداتی حقایقه مخالفدر امام مالك
مذهبنده صلاتده ارسال ید ایتمك کبیکه امام اعظمك مذهبی
اولان ضم یدین اندن اقوادر زیرا (ایاك نعبد وایاك نستعین)
آیتنده ضم ایتمکه اشارت واردر مع هذا امام مالك مذهبی
اوزرینه بو قدر اولیا کلمش وضم ید ایتمشلردرکه ازجمله شیخ
محیی الدین العربیدر قدس الله سره زیرا ظاهرا مذهبنه مخالفت
ایتسه بین الناس اختلال حاصل اولور تکیم اسلامبولده شیخ وفا
حنفی المذهب ایکن صلوات جهریه ده شافعی کبی بسمله یی
جهر ایدردی بو جهتدن خلق اراسنده خلط مذاهب جائز
دکلدر دیو قیل وقال چوغالدی واجتهادیات مجتهدین ایله
عمل ایتمك حق اولدیغندن هر مذهب حقدن بی حساب
اهل الله ظهور ایتدی اکر حق اولمسه دائرهٔ ولایته دخوله
مانع اولوردی تکیم ولد زنا اولمق مانع ولایتدر سائر صغائر
وکبائر دکل ای مؤمن بو اعصارده حق و باطل وسنت و بدعتی
تشخیص ایتمکه اوهام وخیالاتدن خالص اولمش علم قطعی
صحیح و یا مقام قلبدن کشف صریح لازمدرکه اکا هدی دیرلر
یعنی هدی دیدکلری بر نور الهیه درکه قلب مؤمنه قذف والقا
اولنور و مؤمن اول نور ایله خیر وشری فرق ایدر انکیچون
بکل اولیانك افعالنه واقوالنه مخالفت ایتمامك کرکدر زیرا

جمله سی هدی در وشرایع باینـدندر کرکسه خلق انك سرینی
فهم ایتسون وکرك ایتمسون خصوصا که بواعصارده عقول
زیاده ضعیفه واعتقـادات متلونه در بو ببـدن برهان ندر
بیلمزلر و برهانله مدعابی اثبات ایدوب مطلوبه انتقـال ایلمزلر
و بلکه برهانك خلافنی برهان ظن ایدوب بعض موادده حقه
مخالف ایش طوترلر پس بی بصیرت اولدقلری جهتـدن
(اولئك کالانعـام) نشانیله معلم وحمـاقت وغوایتـده علم
اولمشـلر در کرچه کنـدی زعملری اوزره مجدد دین ودوات
ومرشدارباب شریعت وحقیقتمز دیرلر نه دجاللری کلدی
دخی نه‌لر کلسه کرکدر ونه فرعونلر وجود بولدی ونه‌لر
وجود بولسه کرکدر ولکن (لکل فرعون موسی ولکل دجال
مهدی) ملاحظه اولنه زیراجهاد الی یوم القیـام ماضیدر
(لمحرره)

درمان دیلرسك درد یکه　　لقمانه کل لقمانه کل
فیض استریسك وردیکه　　لقمانه کل لقمانه کل
کافی دکلمی ای کوزل　　اذکار رب لم یزل
بلرسن اشعـار وغزل　　قرأنه کل قرأنه کل
وهمی قوعقلك وار ایسه　　طوت عشق هوشك یار یسه
دل سر حق ارار ایسـه　　وجدانه کل وجدانه کل
عاشق ایسك دلداری کور　　داد ارده دیداری کور
هردمده وجه یاری کور　　سیرانه کل سیرانه کل
بو جامهٔ تنـدن صویون　　کیر نهر فیض حقه یون
فرمانه حق ویر بیون　　قربانه کل قربانه کل

(بیان دنیادن زهد واعراض)

وشعب ایمـاندن بری دخی زهد درکه النده بولنوب امساکی
مباح اولان نسنه لری ترك ایتمکدر زیرا امساکی مبـاح اولمسه
ترك ایتمك فرضدر آلات لهو وامثالی کبی و بعض ارباب حقایق
بیوردیلر که زهد بالکلیه دنیادن اعراض وعرض ومتـاعنی
ترکدر بروجهله ترك ایتدیکك نسنه یه بر دخی قلبك میل ایتمیه
شویله که اکرنوعا میـل بولنورسه اکا صورت ترك ومعنا
عدم ترك دیرلر پس اولکی زهد شریعت مرتبه سنده اولنلرك
زهدیدر که انلر کرچه اللرنده بولنان اموالی ترك ایتمشـلر در
ولکن بالکلیه دنیادن ووجودن فنابولمشلردر و بونلره زاهدلر
دیرلر که عاشقلرك خلافیـدر و بونلرك سلوکی طریق آخرته
وجنتـده درجاته وحور وغلمانه وامثـالنه در وایکنجی زهد
حقیقت پایه‌سنده اولنلرك زهدیدر که ماسوی اللهدن بالکلیه
اعراض ایتمشلر در ووراری بوغه صاتمشلردر و بونلره عاشقلر
دیرلرکه سلوکلری حقه ورؤیت دیداره وتجلیاته وامثـالنه‌در
پس هرزاهد عاشق اولمز ولکن هرعاشق زاهد اولور نتکیم
ابراهیم بن ادهم وشیخ عطار وامثـالی بوقبیلدندر شوقدر
واردر که انسان حقـه واصل اولدقدنصکره دنیـادن اکا
ضرر کلمز والنده بعض اشیا بولنسـه دخی زهدینه مانع اولمز
زیرا قلبی ایله ترك اهلیدر نتکیم ابوحامدك برادری شیخ احمد
غزالی به بعضی عتاب ایدوب بسلدیکی افراس ایچون سز
بوآتلری نیلرسکز سز خود زاهدسکز دیدکلرنده بز بو آتلری
قازیغه بغلمزیوخسه قلبمزه دکل دیو جواب ایتدیلر پس بوندن

فهم اولندیکه تارك دنیا اولمق فی الحقیقه قلبله اولور ای نیجه
صورت اسیرلری واردرکه تحصیل دنیا ایچون خلقك یوزینه
ریاضت ایدرلر ومرید نامنه اشخاص واردرکه کسب حرام
وخبیث ایله تعیش ایدرلر ارادت یولی ایسه طریق عاشقاندرکه
عاشقلر حرامدن وشبهه‌لردن احتراز وپرهیز دکل بلکه
حلالدن بیله حذر ایدرلر زیرا نیجه حلال واردرکه خواص
مضره‌سی واردر خصوصا که اکثار طعام ایتمك قلبك
مناجات حقدن حرمانه سببدر زهد زمان اولده ایدیکه
طوپراقدن بر آبدست ابریکی ولیفدن بر اسکی اصد یعنی
والتنده بر پوستی اولان اغلیوب شونلرك آخرتده محاسبه‌سنی
نیجه ویره‌جکز دیرلردی زمانه‌نك مشایخنده ومریدلرنده مدعیلر
ظهور ایتدیکه سمور کیرلر وکحیلان آتلره بنرلر وذیب وزینتی
سویب هرحالده خصوصا طعامده عوام ناس وبلکه ملوکه
تقلید ایدرلر وحرصلرندن حرام وحلالی جمع ایدرلر وکفر
وایمانی بریره کتوررلر ای نیجه صالحلر کذر ایتدیکه بابالرندن
انتقال ایدن میراثی شبهه‌لودر دیو قبول ایتمدیلر واصابت
ایتدیلر زیرا قرآنده کلور (وتأکلون التراث اکلا لما) یعنی
میراثی حلال وحرام دیمز یرسکز علی الخصوص که میتك
دیونی اولدیغی بیلورکن طالبی چنبردن پچوررلر وندن
معلومدر دیرلر ودیمشلردرکه دائن حیاتده دکل ایسه مالی وارثنه
تسلیم ایده اکر وارث معلومی وار ایسه والا اکر کندینك ضرورتی
وار ایسه کندی نفسنه خرج ایلیه یوغیسه محتاجلره تصدق
ایلیه وبو ایکی صورتده ثواب صاحب حقك اولوب کندی

اورتاده وکیل کبی اولمش اولور وعلی کل حال مؤمنه لازمدرکه
دنیایه حریص اولوب حقوقی حفظ ایتمامکدن صاقنه وحیاتده
ایکن بوکنی تخفیف ایلمیه زیرا عن قریب اوکنده عقبات
واردر وکمال صحتنده ایکن اولان صدقه‌نك ثوابی وصیتدن
اکثردر کل ایمدی دنیا سکا دناءتدن اولمسونکه عارفلر اراسنده
دنی وسافل اولورسن بلکه دنودن اولسونکه قربدر یعنی
دنیا سکا متاع بلاغ اولوب انکله حق تعالی‌یه قربت بول
بلکه وصلت اهلی اول ودنیا حقه پرده یعنی حجاب غلیظدر
وانك حدی یدنجی قات کوکك مقعرینه وارنجه‌در
بوقاریسکه کرسی وعرش ولوح وقلمدر عالم آخرتدر دخی
یوقاریسی عالم ارواحدرکه مقام مهیمین دیرلرکه اوراده اولنلر
دنیا ومافیهایی وآدم وعالمی بیلمزلر بلکه انوار حقده غرق
اولوب مشاهدهٔ دائمه اهلیدر وبو مرتبه‌لره حجاب لطیف
دیرلر بو پرده‌دن دخی کذر ایدوب بصیرتلری عالم علمه کشاده
اولنلر وغیب الغیوب روضه‌سندن شمه بولنلر بالکلیه
ما سوی اللهه چارتکبیر اوررلر وکوینه لمحه صالمزلر ومقعد
صدقده حقله اوتوروب طوررلر انکیچون بو مقوله‌لره هم معلوم
وهم مجهول دیرلر معلومیتلری بشریتلریله‌در ومجهولیتلری
حقیقتلریله‌در ای نیجه‌لر صدرده‌درکه بابده اولنلر انلرك
حاللرینی بیلمزلر وای نیجه‌لر باب اللهده‌دن دخی دوردرکه باب
وصدرندر اکلمزلر بونلر انسان حیوانی واولکیلر انسان حقیقیدر
وار ایمدی انسان حقیقی اوله کورکه بو مقاملره ایاق بصاسن
وملاء اعلا اراسنده قلیجکی عرشه اصاسن ودنیایه کلدیککه

آزچوق دكه سن بيلورلر سنيكه مجرد شيخسن وخواجه وبكسن
وبعض اوليا بيورمشلردركه ابراهيم بن ادهم بنم زمانمده
اولايدى انى تختندن ايندررمزدم بلكه دواتى ايچنده ايكن
تربيه ايدردم وشاهلق اكا ضرر ويرمزدى يعنى انك سياح
عالم اولوب ترك وتجريد واديسنده دور ايتديكى مرشد
بولميوب طلبكار اولديغندن ايدى پس قنده كه مرشد وتسليم
واردر شاه انده درويش اولور وتاجى كلاهه ويرمك لازم
كلمز زيرا سليمان عليه السلام صاحب ملك وتاج ايدى ويوسف
عليه السلام دخى عزيز مصر ايدى ونيجه خلفاء حقيقيه
اوكلر نيجه نجائب يعنى يدكلر يديلوركن پياده حج ايتديلر
وطريق حقه وكعبهٔ مقصوده فنا فى اللهدن كتديلر سوز
همان مرشد بولمقده در ومرشد دخى بولنور ولكن طالب يوقدر
نتكيم كمال نجندى بيورمشدر (ع) جهان پر شمس تبريزست
مردى كوچو مولانا) يعنى جهان شمس تبريزى كبى مرشدلرله
طولودر ولكن مولانا كبى مرد ميدان يوقدر ومفتى يحيى افندى
كلماتنده كلور (ع) سو يلدرمى يوق جهانده بيلمزز سويلرمى يوق)
يعنى طوطى ديللرى سويلديجى مرشدلر ومعلملر واردر ولكن
طوطى كبى تعلم قبول ايدوب سويلهكه مريدلر يوقدر بلكه اكثر
شيخلرك ومريدلرك سويلدكلرى هذيان مقوله سيدر وهر عصرده
يوز يكرمى درت بيك وبلكه دخى زياده اوليا واردركه
رئيسلرى قطب الاقطابدر نتكيم تفصيلى كتاب الخطاب نام
كتابمزده دركه دمشق الشامده اشارت الهيه ايله تأليف اولنمشدر
(لمحرره)

جسم وجان ومالى ترك ايله خليل اللهه باق
بق نو جهله تجلى ايلمشدر اكا حق
ملت حق حقه تسليم اولديغن بيلدك ايسه
وارلغى قوكنديكى يوقلق اودينه طورمه ياق
بلبلى كور نيجه ابراهيمله دوشدى اوده
انكيچون صحن كلشنده اوقوريك برسبق
كل بو كون ظلمتده قالمه كيجك ابر كور كوندزه
صاغ وصولك فرق ايده كوروار ايكن جاندن شفق
بوكونك يارينى اولمشدر صباح آخرت
آز قالدى فالق الاصباح ايده فجرى شق
تازه تازه غنچه لر جمع ايله باغ فيضدن
پير ايشكنده حقيا نيلرسن الده كل طبق

(بيان حفظ الحرم والعيال)

شعب ايماندن برى دخى حفظ الحرمدر يعنى اهل وعيالنى
ظاهرده آفاتدن وباطنده فساداتدن حفظ ايتمك ومخدوم
وخادمه احسان ايلمك دخى ايمانك شعبه لرندندر ومخدوم
فى الحقيقه اكرچه كنديدر ولكن خادمه احسان ايتمه سيله
احسان حقه مظهر اولوب كنديكنديه احسان ايتمش كبى
اولور ودنيا وآخرتده فائده لنور وبوراده خادم مملوكه
وينا شمه تعبير ايتديكلرى خدمتكاره شاملدر ومخدوم
اسم اعظم وسائرلر اسماء جزئيه كبيدر انكيچون قرآنده كلور
(يد الله فوق ايديهم)، وقرآنده (الرجال قوامون على النساء)
دخى سرمذكوره ناظردر زيرا رئيس داردن ماعداسى نسا

حكمنده‌در شول جهتدنكه غيرك زير دستنده در ومشهوردر كه
ال ال اوزرنده در عرشه وار نجه‌ديرلر و جمله نك حاكمى
مبدأ اول اولان الله تعاليدر انكيچون پادشاه يله قولدر پس
شمدنصكره بشلو باشمه اولايم ديمك بالنسبه در زيرا كندى
باشنه سلطان اولمش اولور يوقدر وانسان كامله شرف ذاتى
حقه قول اولمغله در بوسببدن جناب نبوى بيورركه (انا سيد
ولد آدم ولافخر) يعنى بن سيادت و رياستمله فخر ايتمم بلكه
عبوديت حقله فخر ايدرم زيرا عبوديت انسانك صفت
ذاتيه سيدر فقر كبى الوهيت و ربوبيت وغنا حقك صفت
ذاتيه‌سى اولديغى كبى و بوراده ولد آدمدن مراد بحسب
العرف نوع آدمدر يعنى آدم اوغلنك سيدى يم ديمك آدمك
وذريتنك سيدى يم ديمكدر والا آدمدن افضل اولمق لازم
كلور مع هذا (اناسيدالناس يوم القيمة) حديثى آدمدن
واولادندن عموما افضل اولديغنده صريحدر و بوراده
سيادتى تصريح و يوم قيامتى تعيينك سرى امتى كندى
قپوسنه ارشاددر كه طوغرى اورايه كلەلر وشفاعت بولەلر
ومراده نائل اولەلر زيرا غيرى قپولردن مقصود حاصل اولماز
شول سببدنكه انلردخى بو قپويه محتاجلردر نتكيم قرآنده كلور
(عسى ان يبعثك ربك مقاما محمودا) يعنى مقام محمود آخرتده
شفاعت عظمى مقاميدر كه جميع انبيايه اول مقامدن شفاعته
اذن ويريلور اشته قول اولورسك بو يله قپويه قول اول وقپوكى
صلواتله آچوب قپا تا كه شفاعته ايره سن و جنته كيره سن
(المحرره)

اى كوزل يوزلو رسول الله شفاعت قيل بكا
چون بيوردك كيم كوزللردن اولور حاجت روا
شمع حسنك سيرايدوب پروانك اولدى مهر وماه
كيم دونرلر اوستنكه هر روز شب چون آسيا
چون انا املح ديوب ويردك ملاحتدن نمك
بونمكدن يوسفى حسرت نكاه ايتدك سكا
يارسول الله ياخير الورى كشف ايت يوزك
تاكه ديدار كله اوله ديدهٔ دل روشنا
آه كيم مستغرق دريای خبرندر بوكون
شيخ حقى اوله لى عشقك يوزيله آشنا
وحرمنى حفظدندر كه باعث تهمت اولان مواضعدن انلرى
منع ايده والا قرطبان اولمغه مؤدى اولور وانسان برسودك
قيماغنى بركره بوزسه بردخى اولكى كبى قيماق طوتمز وانسانك
الكى يللق عرضى برساعتده يقيلور و بوايش ايله جانى ابدى
ياقيلور وانسان شرار نسادن احتراز والله تعالى يه استعاذه
وخيارندن دخى حذر لازمدر زيرا ناقصات العقلدر واما
شافعيدن منقولدركه الله تعالى يوم ميثاقده درت كيمسه‌نك
حالنه اعتبار ايتمز اولكيسى زهد خصادر خصاشق و زننده
خصيه‌سى نزع واخراج اولنان كيمسه دركه اندن اولاد كلمز
زيرا شهوتى منقطعه وآلتى نامساعد و بلكه بالكليه مفقود
ومقطوعدر بو جهتدن بحسب الغالب بومقوله‌لرك زهدلرينه
اعتبار يوقدر زيرا زهد اودركه برنسنه وارايكن ترك ايده سن
شهوتى اولميان آدم ايسه زنادن پرهيز ايتمك مرده اولمش كافرى

قتل ایتمك كبیدر كه انكله غزا حاصل اولماز انجق شهوتدن
غیریدن پرهیز ایتسه پرهیزنده صادق ایسه عنـد الله معتبر
اولور وامور دنیانك تعلقه صالح اولنلرك جملـه سی شهوات
قبیلندندر كه طبع ونفسك انلره نزوع ومیلی واردر كرچه
لسان عامه ده شهوت بطیئه وشهوت فرجده شایعـدر
وایكنجیسی تقوای جندیدر ضم جیم ایله جند اصلنده حرب
ایچون اعداد اولنان عسكره دیرلر كه انلرده شدت وصلابت
واردر صكره پادشاهلره متعلق اولان چاوشلرده وامثالنده دخی
استعمال اولندی یعنی ملوك وسلاطینـه متعلق اولوب امور
ناس ایچون تعیین اولنان كیمسه لرك تقوالرینه اعتبار یوقدر
زیرا وقتی كلدكده واللرینه كیردكده حرام وحلاله باقمزلر
صونارلر وخلقك مالنی الوب وعرضنی یقمقـده پروانه كبی
دوزلر اكر تقوالری جاندن اولایدی هر یرده حقوق كوزه درلر
وخلقی كوزلرلردی واوچنجیسی امانت امرأه در یعنی انك
امانتنه اعتبار یوقدر بلكه هر نقدر امینه اولسه ینه خیانتدن
خالیه اولماز پس محرم راز اولمغه سزا دكلدر والا فضاحته
مؤدیدر ودیمشـلردر كه ایكی خاتونله استشاره ومقتضاسیله
عمل اولنمشدر ماعداسی دكل بری حضرت شعیبك كریمه لری
صفورا كه حضرت موسی علیه السلامك اهلیدر وبری دخی
ازواج مطهره دن ام سلمه در رضی الله تعالی عنهن ودردنجیسی
عبادت صبیاندر زیرا احوال نیت بیلمزلر وحضور قلب ندر
فهم ایلمزلر وشرائط عباداتی استیفادن عاجزلردر كرچه
ارالرنده نیجه رشید دخی بولنمش وهرحالده اعتبار اولنمشدر

ودیمشلردر كه صبیانك ایمانی فرضدر مكلفلر كبی سائر اعمال ایسه
نافله در ولكن نماز قیلدیغی زمان نیت ایلدم مكلفلر اوزرینه
فرض اولان نمازه وصائم اولدیغی وقتده نیت ایلدم مكلفلر
اوزرینه فرض اولان صومه دیمك كركدر وانلرك عبادتلرینك
ثوابی كندیلرینكدر ابوینـك دكل وهبه لری مقبوله دكلدر
وعبادتلرینـه قبول وثواب اولمق ابوینه متابعت ایله در
ودیمشلردر كه انسان كثرت عیالدن تضجر ایتمك كركدر
بلكه ارالرنده اهل بخت وسعـادت وار ایسه بركات معاشه
سبب اولور مكر كیم تارك فرائض اولدقلری جهتدن منحوس
اوله لر وانسانك بعض سیئاتی واردر كه انك كفارتی معاش
عیـال خصوصنده اولان هموم وغمومدر پس اومقوله غملره
غملنمه بلكه كناهكه كفارت اوله ورزق سنك الكده دكلدر كه
سن رزاق اوله سن بلكه سن دخی عیالك كبی مرزوق سن
وجمیع خلق عیال اللهدر نتكیم بر كیمسه سفر ایدوب خاتوننه
نفقه الیقومقده بو خصوصده اول خاتونه بعضیلر ستم ایدیجك
خاتون دخی بنم زوجم دخی رزق یجیدر یوخسه رزق ویریجی
دكلدر دیو جواب ویردی اشته بو مرتبه عارف بالله اولوب
توكل نه ایدیكن فهم ایدنلرك مرتبـه سیدر پس قلبنده رزق
خصوصی ایچون اضطراب بولنلر اسبابه تشبث ایتمایدر كرچه
الله تعالی برایشی عند الاسباب ایشلر یوخسه بالاسباب ایشلمز
یعنی فی الحقیقه اسبابك تأثیری یوقدر بلكه مؤثر حقیقی
الله تعالیدر وبعضیلر كه ایشمز تشبث اسبابه متعلق اولمدیغی
جهتدن وجود بولمدی شمدنصكره وجود بولورسه بلا سبب

ویاخود سبب خفی ایله حقه راجعدر یعنی حق تعالی قادردر که
مراد ایتدیکی وجهله انی وجوده کتوره و برکیمسه ضرورت
نفقه ایچون عیالنی ترک ایدوب فرار ایتسه حق تعالی انک فرضنی
وسائر عباداتنی قبول ایتمیه مکرکیم عیالنه رجوع ایده وعبد
ابق دخی بویله در یعنی قول افندیسی قپوسندن فرار ایتسه
جمیع طاعاتی مردوده در و بونده بو صفاتده اولان اولاده
وشاکردلره ومریدلره دخی تنبیه واردر زیرا فرار ایتمسهلر دخی
عصیانلری فرار حکمنده در والله الحفیظ و بوندن مفهومدر که
قوللر الله تعالینک هر خصوصده وکیللری وخلیفهلریدر
ولکن قول جانبنده ضعف حقیقی اولمغله کرکدر که
اول دخی کارنده اصله رجوع ایلیوب الله تعالی یی وکیل ایلیه
نتکیم قرآنده کلور (فاتخذه وکیلا) و بونک نظیری صلوات
شریفهدر یعنی کرچه الله تعالی (صلوا علیه وسلموا تسلیما)
دیو رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حقنده تصلیه
وتسلیم ایله امر ایلدی ولکن امتک بومعنا ایله قیامدن
عجز تامی اولمق حسبیله تصلیه وتسلیمده حقی وکیل ایدوب
(اللهم صل علی سیدنا محمد وعلی آل محمد وسلم) دیر وحقیقت
حمد دخی بویله در که حامد ومحمود فی الحقیقه الله تعالیدر
وثنا دخی بویله در نتکیم کلور (لا احصی ثناء علیك انت
کما اثنیت علی نفسك) وکشی عیالنی اضاعت ایتمکده قطع رحم
واردرکه عندالله سبب غضب وباعث انقطاع وصلدر
حتی طلاق ویرمك مشروع الاصل ایکن ابغض مناجا تندندر
انکیچون اکواندہ مختار اولان اجتماعدر افتراق دکل بو جهتدن

وفات ایدن اولاد اوزرینه وسائرلر ایچون اغلرلر وملائکه دخی
سنك فرقتك کوروب اغلرلر ولکن ارواحك اغلمسی بشر کبی
کوز یاشیله دکلدر بلکه حاللرینه مناسب اولان وجهله در
نتکیم قرآنده کلور (فما بکت علیهم السماء والارض) یعنی
سما وارض فی الحقیقه اهل ادراکدن اولمغله اغلرلر ولکن
عاصیلرك هلاکنه اغلمزلر ومرحمت قیلمزلر مؤمنه ایسه
برحال اوزرینه اولمق کرکدر که وفات ایتدکده جمیع اشیا
اکا اغلیه ومرحمت ایلیه یاسن عیالکه مرحمت ایتمیجك سکاکیم
مرحمت ایتسه کرکدر که حدیثده کلور (من لا یرحم لا یرحم)
بورادندرکه دکلبشکه واریشم دیرلر وبومقامده تفاسیرده
کلورکه هرکیم بو دنیاده خلقك کناهلرین عفو ایدرسه
وعقوبتلرندن تجاوز قیلورسه آخرتده دخی الله تعالی اندن
عفو وتجاوز ایدر وهرکیم برمدیون معسره برقاچ کون دخی
مهلت ویررسه الله تعالی دخی اکا کوره معامله قیلور وهرکیم
عباد اللهدن حقنی استقصا ایدرسه الله تعالی دخی اندن
حقنی حبه حبه الور وهرکیم بوامت اوزرینه تشدید ایدرسه
الله تعالی دخی قیامتده انی شدتله اخذ ایده وعلی هذا پس
انسانده مکارم اخلاق لازمدر تاکه حق تعالی اکا لطفله
معامله ایده و برمحلهده اهل صلاح بولنوب وفات ایتسه ملائکه
انك اوزرینه اغلرلر زیرا انك عباداتنك انواری اهل محلهدن
منقطعه اولور وظلمتده قالورلر کرچه سفهاء محله اومقولهلری
استثقال ایدرلر ووفاتنده اغلمق دکل بلکه کولهلر وحظ ایدرلر
اصلی بودرکه ارالرنده جهت جامعه یوقدر زیرا بری صالح

وبری فاسقدر پس مسجد وکنیسه براولمدیغی کبی انلر دخی برشی کلدر وای اول شخصه که آخرتده شفاعتکاه اولنلره دنیاده خصم اوله وحدیثده کلورکه (لاتضربوا اماءکم علی کسرانائکم فان لها اجالا کاجالکم) یعنی جاریه لریکز چناقلریکزی وچوملکلریکزی وبونلرکبی نسنه لری قیردقلری زمان نیچون قیردیکز دیو انلره اذیت ایتمکز زیراسزك اجللریکز اولوب حلولنده وفات ایتدیککز کبی چناقلریکزك دخی عندالله آجال مقدره سی واردرکه تمام اولدقده بر بهانه ایله منکسر اولورلر پس دنیاده درست نسنه قالماز عاقبت قیریلور نته کیم ملوکدن برینه فیل دیشندن مصنوع ومفضض بر قیمتدار قدح اهدا اولندقده زیاده مسرور اولیجق مجلسنده حاضر اولان حکمادن بری (سرور یوم وغم ابد) دیدی فی الحقیقه برکون اول قدح منکسر اولدی وپادشاه انك غمنده قالدی وبونك نظیریدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك عضباء دیرلر بر ناقه لری وار ایدی ودأب شریفلری بو ایدیکه کاهیجه آتلری ودوه لری بر سر الهی یه بناء قوشدورررلر ومقابله ده سابق اولنلره مال ویررلر ایدی بر دفعه اول عضبایی غیرك دوه سی یوکرك چیقوب کچدی وغالب کلدی اوراده حضرات اصحاب رضی الله تعالی عنهم رسول اللهك دوه سی کری قالدی وکچیلدی دیو محزون اولدیلر اول وقته کلنجه اول دوه نك مسبوق اولوب کیروده قالدیغی یوغیدی پس اوراده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بیوردیلرکه بر نسنه مرفوع اولدی الا

موضوع اولدی یعنی هر عالی نسنه یه آخریت اولور واچغه دوشر نته کیم اوقده مشاهده درکه هوایه اغدقدنصکره آخر منزل خاکه اینز صاقن ایمدی حالکه مغرور اولوب هوالنمه زیرا منزلك آخری قبردر اکر خرشید کبی سرك فلك رابعه یه ایرسه ینه سن خاکده بر ذره سن واکر بحر مسجور کبی هر طرفك مالامال اولسه ینه سن بر قطره سن وسن دارالله دارا اولسك بر کون ینه زبونسن وپهلوانلقده رستم وسهراب اولسك بالآخره سرنکونسن ماء مهیندن اولدیغکی نه تیز اونتدك وپدرك یولی اولان توبه یی قیوب نه مقوله اصرار یولنی طوتدك کل ای غافل خلقه اذیت وازار ایتمکی قو زیرا جمله کز نفس واحده دن مخلوق اولمش اقرباسکز واجانبدن اولدیغکز صورتده ینه اخوان واحباسکز وانسانیت پوستنی چیقاروب قوردمی اولاجقسکز وکلاب کبی جیفهٔ دنیا اوزرینه خرلداشوب نه بوله جیفه چقسکز اغلاك شول کون ایچونکه کوزلردن قان کله وایکلك شول موت ایچونکه اولدمده کیمی اغلیه وکیمی کوله

(لمحرره)

ای جهان آرا حالم نیجه اولور — پروردکارا حالم نیجه اولور
اریدی تنم آز قالدی کونم — عجبا بنم حالم نیجه اولور
عملم کناه دفترم سیاه — اللهم الله حالم نیجه اولور
شرعی کوتمدم طاعت ایتمدم — طوغری کتمدم حالم نیجه اولور
حق قول اغلر جکرن طاغلر — دیك شاهلر بکار حالم نیجه اولور

(بیان اماطة الاذی عن الطریق)

وایمانك شعبه لرینك ادناسی اماطة الاذی عن الطریقدر یعنی

خلقك یولی اوزرنده مروره مانع ویا موجب زحمت اولان
نسنه لری ازاله ایتمکدر طاش ودیکن وامثالی کبی اولان
اشته ایمانك شعبه لری سکسان قدر معدود ولکن بز بو تحفه ده
برقاجنی ایراد له اکتفا ایتدك ماعداسی غیری آثارمزده در
یوری ایمدی خلقك یولندن دکنی قالدرمغه سعی ایله یوخسه
یوللرینه قیو قازمه ودکن صاچمه زیرا عاقبتنده ینه سن ضرر
چکرسن وبر نسنه معصیت اولدقدنصکره از ایسه دخی
تحقیر ایتمه بلکه انده غضب الله اوله خصوصا که صغیره کبیره نك
وسیله سیدر وکبیره دخی اکبر الکبائر اولان کفره یودیدر
وبر نسنه دخی که طاعت قبیلندندر قلیل ایسه ده خور کورمه
بلکه رضاء الله انده اوله زیرا کذر ایتدیکی اوزره بر یولدن
برطاش ویابردیکن رفع ایتسك ویا چاموری دفع ایچون قالدرم
یاپدرسن بونلر ایمان بابندن اولیجق مقابله سنده ثواب دخی
واردر زیرا ثمرات ایمان بلا ثواب اولماز پس برطاشی ویابردیکنی
الله تعالی رضاسیچون یولدن قالدیروب ثوابنی اناك وباباك
جاننه هبه ایلسك انلر اول عملك ثوابی ایله منتفع اولورلر سائر
اعمال اکا قیاس اولنه محکیدرکه برکیمسه هر جمعه کونی
کسبنی والدینی جانلرینه هبه ایدردی برجمعه کسب ایده مدی
واردی او مقابله ده یول کنارندن برقاج قاوون وقارپوز
دوشوروب ویویوب پاك ایدوب برمرکبه طوغرایوب یدردی
اوکیجه والدینی واقعه سنده دیدیلر که اوغل چوقدن جانمز
قاوون وقارپوز استردی هله کلدی واصل اولدی دیو اخبار
ایلدیلر وبوندن معلوم اولدیکه هر عمل صالحك ثوابی روح

میته واصل اولور مکرکه افعاله متعلق اولان یرلرده ریا
وسمعه اوله ویا امواله دائر اولان ماده لرده شبهه بولنه
ویا خبیث الاصل اولدیغی مقطوع اوله ویاخود طعامه
غیرك نظری تعلق ایلیه واندن طاتمیه زیرا بومقوله صورتلرده
صدقه وغیرك ثوابی اولماز خصوصا که برکیمسه برطعامی
برکوزلوك قارشوسنده اکل ایدوب اکا طاتدرمسه درمانسز
درده اوغرایه وار ایمدی حماملرده وغیری موضعلرده خلقك
نظرنده طعام اکل ایدنلرك حاللرینی فهم ایله واسی یرلرده
قاوون وقارپوز ییندلرك وصغوق شربت ایچنلرك جهالتلرینی
تفکر قیل زیرا بومقوله ایشلری اشلینلر علما ایسه ده جهلادر
شول معنادنکه عالم علمی ایله عمل ایده نه دیرلر والا عالم دیمك
تسمیهٔ مجرده قبیلندن اولور علماء زمانه ومشایخ دخی بونلرده
داخلدر نتکیم علامهٔ شیرازیدن سؤال ایدوب قرأنده مشایخك
ذکری وارمیدر دیدکلرنده (هل یستوی الذین یعلمون
والذین لایعلمون) آیتنی اوقیوب لایعلمون ایله مراد انلردر
دیدی وحقیقت علم اودرکه قطعی اوله پس بروقتده
بعض شهادت ایله زائل اولان علمه علم دیمزلر وکشف دخی
بویله درکه کشف خیالی یه اعتبار یوقدر بلکه معتبر اولان
کشف صریح قلبیدر وصوفیه طائفه سندن داخل دائرهٔ
کشوف اولنلرك اکثری کشف خیالیده قالمشلردر بو جهتدن
ایمان وکفری بری برینه قارشدیروب ضال ومضل اولمقدن
خالی دکللردر بومقوله ضعفانك حاللری ایمانلری ضعیف
اولمغه محمولدر زیرا ضعف اوزرینه مبنی اولان دخی ضعیفدر

پس شعب ایمانله عمل ایدوب ایمانی تقویت ایتمك كركدر زیرا
شمع ضعیف ازاجق یلدن سویندیکی کبی ایمان ضعیف دخی
شیء قلیلدن منطفی اولور تکیم دیمشلردرع (خود چه باشد
قوت تقلید عام) یعنی عام ناسك تقلیدی ضعیفدر ودینده
قوتی بوقدر شویله که بوکون معاذ الله دجال خروج ایلسه
ویاانك حکمنده برمضل ظهور ایتسه حل ایمانی اوزرلر
وکندیلرینه مذهبسزلکدن اوز که مذهب دوزرلر واکر
برکیمسه ایمان ثباتنی استرسه صباح نمازینك سنتیله فرضی
اراسنده بو دعایی اوج کره اوقیه (اللهم یارب یاحی یاقیوم
یابدیع السموات والارض یاذا الجلال والاکرام یامن لااله الاانت
سبحانك انی کنت من الظالمین اسألك ان تحیی قلبی بنور معرفتك
بومعرفتدن مراد الله تعالینك ذات وصفات وافعالنی اهل
سنت وجماعتك بیلدکلری کبی بیلمکدر لکن اهل ظاهرك
حالی واعتقادی علم کلامده مبین ومفصلدر اهل باطن دخی
بوحال واعتقاد اوزرینه در ولکن انلرك ذوق ووجدانلری
حسبیله باشقه حاللری دخی واردرکه کتب تصوفده
مشروحدر و برکیمسه نك وصیت تعلق ایده جك اصلا مالی
اولمسه ینه مرضی حالنده حاضر اولنلرك یانلرنده شریعت
وطریقت ومعرفت وحقیقتده اهل سنت والجماعت مذهبی
اوزرینه یم دنیا وآخرتده بویله شهادت ایده سز دیو وصیت
ایلیه تا که غیریلر انك دینده نه حالده اولدیغن بیله لر وحسن
حالنه شهادت ایلیه لر زیرا مؤمنلرك شهادتلری عند الله
مقبولدر نتکیم حدیثده کلور (انتم شهداء الله فی الارض)

ومؤمنه كركدر كه اوشاقلرینه تعلیم ایدوب بویله دیه كه
(الله ربی و محمد نبیی والاسلام دینی والكعبة قبلتی والمؤمنون
اخوانی ومذهب اهل السنة والجماعة مذهبی وابو حنیفة
النعمان بن ثابت الكوفی صاحب مذهبی) و بوعهد نامه یی
صباحده واخشامده بر ركره اوقیه كه بودر (اللهم فاطر
السموات والارض عالم الغیب والشهادة انی اعهد الیك
بانی اشهد ان لااله الاانت وحدك لاشریك لك وان محمدا
عبدك ورسولك وانك ان تكلنی الی نفسی تقربنی من الشر
وتباعدنی من الخیر وانی لااثق الا برحمتك فاجعل لی عندك
عهدا توفینیه یوم القیمة انك لاتخلف المیعاد) بركیمسه بوعهد
نامه یه هر صباح وهر اخشام ملازمت ایلسه عهدینك اوزرینه
مهر اوریلوب عرش التنه وضع اولنور وقیامتده ندا كلوب
فنی الله تعالی ایله عهدی اولنلر كلسونلر جنته كیرسونلر دیه لر
و بوعهدنامه خصوصنده فقها ومحدثون اتفاق اوزرنده در
حتی فقها دیمشلردر كه مذكور عهد نامه یی كفنك صدری
یعنی صاغ كوكسی اوزرینه یازسه لر میت قبرده اندن منتفع
اوله ومنكر ونكیر اندن سهولتله قورتله ومیتك النه بسمله
یازلمقده دخی فائدۂ عظیمه واردر اكر النه اولمزسه باری
كفندن الی محلنه كتابت اولنه وزمزملو كفن وسائر تبركه صالح
اولان اشیا دخی اكا قیاس اولنه سؤال اولنورسه كه مؤمنده
حال قلب كركدر والا ظاهرده آثارك فائده سی ندر جواب
بودركه مؤمن دین اسلامده نقدر ضعیف الیقین اولسه
ینه اعتقاددن خالی دكلدر بلكه بعض امیلرك ایمانی علمادن

قو يدر زيرا امثلر (عليكم بدين العجائز) وفقى اوزره عامه نك
اعتقادلرى اوزره اعتقاد ايتمشلر در واعتقادلرندن دكمه حالله
دونمزلر علما ايسه دالدن داله قونارلر وآخر انلرده دين عجائزه
ودين عبيد واماء ورنجبرانه وامثالنه كلورلر نتكيم تفسير كبير
صاحبى فخر الدين الرازى وخاتمة المتكلمين محمد شهرستانيدن
وامثالندن منقولدر پس اعتقادنده راسخ اولان مؤمنك عملى
قليل وضعيف دخى اولسه قبرده ملكين انك اننده وكفننده
اولان خطه نظر ايدوب تعظيم ايدرلر واول معنايى دينده
كمالنه حمل ايدرلر نتكيم وارد اولمشدر كه (نحن نحكم بالظاهر)
(والله يتولى السرائر) وحق تعالى ستار اولديغى جهتندن
مؤمنك باطننده اولان حالنى ستر ايدوب عفو ومغفرتى ظاهره
بنا ايدر مكر كه اول كيمسه منافق ويا منافق صفاتلو اوله
وفرق ضاله ظاهرده اكفار اولنمزسه لر دخى مفرطلرينك حالى
عند الله بيلندر يزيد وحجاج ظالم وتيمورلنك وامثالى دخى
انلره ملحقدر زيرا يزيد وحجاج كرچه اهل سنتدن كچنورلر دى
لكن تصدى ايتدكلرى افعال فاحشه كفرلرينه نشان اولدى
وتيمورلنك مباشر فواحش اولديغندن ما عدا مذهبده دخى
شيعيدر حتى علامهٔ تفتازانيده بيله آنك رايحه سى وار در زيرا
اول وقتك فضلاسندن اولمغله تيمور دن احترازا ويا دولته
اقبالدن خيلى مساعده لر ايتمشدر نتكيم تمثيلده (ركب على
وهرب معاويه) ديديكى اكا دال ويزيد حقنده (لعنة الله عليه
وعلى اعوانه وانصاره) ديديكى اكا شاهددر اكر بو سوزلرى
واقعى بيان ايچون سويلمش اولسه فى الجمله مسلمدر ولكن

خاطر ايچون سويلديكى روشندر غرض نفسى قو طوغرى
سويله ومؤمنه كركدر كه هر صباح وهر اخشام سيد الاستغفارى
دلندن قومية كه بودر (اللهم انت ربى لا اله الا انت خلقتنى وانا
عبدك وانا على عهدك ووعدك ما استطعت اعوذ بك من شر
ما صنعت ابوء لك بنعمتك على وابوء بذنبى فاغفر لى فانه لا يغفر
الذنوب الا انت) بر كيمسه بو استغفارى صباح ديسه واول كون
وفات ايتسه وياخود اخشام سويلسه اول كيجه انتقال ايلسه
جنته داخل اوله كلام مذكورده ابوء كلمه سى ارجع معناسنه در
ولكن نعمتله رجوعك معناسى نعمتك حقدن اولديغنه اعتراف
ايدوب شكرله منعمه دونمكدر وذنبله رجوع ايتمك اعتراف
واستغفارله در پس ديمكدر كه (يارب نعمت سنكدر وسندن
كلمشدر وكناه بندرو بندن اولمشدر نتكيم ابو البشر عليه السلامدن
بطريق الحكايه كلور (ربنا ظلمنا انفسنا وان لم تغفر لنا)

(المحرره)

ايدوب جرمى ديدى آدم ظلمنا
كه يعنى بو خطيئه بندن اولدى
طريق جبره سالك اولدى ابليس
نه اولديسه ديدى هب سندن اولدى

وبو دعايى دخى شب وروز ديمك كركدر كه بودر (اللهم انى
اعوذ بك من ان اشرك بك شيئا وانا اعلم واستغفرك لما لا اعلم
انك انت علام الغيوب) وبوندن مفهومدر كه انساندن
بر كناهك صدورى جزما معلوم اولسه توبه واستغفار لازم
كلور واكر اول كناه كفر ايسه تجديد ايمان ونكاح اقتضا ايدر

بوصورتده مهراول اوزرینه ادنی الامر اون درهم کموش
زیاده وضع اولنور واکراول کاه کفرمقوله سندن دکل ایسه
یالکز توبه لازم کلور واکر خطا ایتدیکنی بیلمزسه مجهول
اوزرینه توبه صحیحدر شوقدر وار درکه ظن غالبی اولمیجق
تجدید نکاح ایتمز والا تجدیدی تأکید بابندن اولورکه
مهر زائده محتاج اولماز وبومقوله یرلرده وهمه دوشوب
تأکیده حاجت بوقدر تکیم دیمشلردرکه نماز دن صکره نماز
وصلحدن صکره بردخی صلح یوقدر پس ضرورت قویه
اولمدقجه نکاح اوزرینه دخی نکاح یوقدر وکرمانی شرحنده
کلور که برکیمسه نکاحده یقین اوزرینه اولسه شکله یقینی
زائل اولماز آبدست وامثالی دخی بویله در ولکن توبه وتجدید
نکاحده طریق احتیاطه سالک اولنلرک مأل امری بودر که
نکاحده مسامحه اولنسه بلکه اصل صحیح اولمیجق اول اثناده
طوغان اولاد فاسد اولور یعنی شرعا درجۀ قبوله مانع
اولورسه دخی حقیقۀ مرتبۀ ولایته ایرشمز زیرا ولد زنانک
اولیادن اولمدیغی عند اهل الحقایق اتفاقیدر وحدیثده
کلورکه (ولدالزانیة شر الثلثة) یعنی ولد زنی زانی ومزنیه دن
بتردر زیرا ایکیسنک فحشی انده مجتمعدر بو جهتدن بعض
اهل الله بن والده مک ابتدا اوغلو یم دیو افتخار ایتمشدر زیرا
ار وعورت ابتدا حاللرنده حیا وپرهیز اوزرینه اولوب اسانلرن
وجوارحن حفظ ایتمک غالبدر اما بری برلرینک یانلرنده
پرده لری یرتلدقدنصکره قوللرندن وفعللرندن بحسب الغالب
چوق فحشیات وکفریات صادرا ولور وحدیثده کلور

ولدت

(ولدت من نکاح لا من سفاح) یعنی اهل جاهلیتک نکاحی
صحیحدرکه نبوته وولایته مانع دکلدر بلکه مانع اولان زنادر
واول زمانلرده کثرت زنادن ناشی اولادده اشتباه اولمغله زنایی
سلب ایلدیلر واهل طریقت دخی بویله در یعنی شول
کیمسه نک که سلوکی جهتندن نسب صحیحی بوقدر بلکه
سلسلۀ صحیحه دن منقطع وهوی وشهوتی غالب اولان کیمسه یه
منصلدر اول کیمسه مقام حقیقته دکل بلکه درجۀ
معرفته ایرشمز ومعارفی معارف شیطانیه اولورکل ایمدی
پاک اولایم دیر ایسک پاک اتادن تربیه بول وصالحه انایه
رضیع اول تاکه سندن دخی اولاد صلحا وجود بوله
وذریتک باقی قله وحدیثده کلورکه (الرضاع یغیر الطباع)
(لمحرره)

حقه واصل اولمغه برمرشد کامل دله
تا ایرنجه منزله ویر جنبشی اسب دله
آتش عشق ایچره یانوب یاقلوب اولمز کباب
دلبران بغرین مقدم خنجر تو حید ایله
دونمه وارقبله نما کبی یوری صاغ وصوله
کعبه یه طوغری توجه ایله زاد دردله
پنجه کبر عاشق اولمق نیجه ممکن زاهده
باشه چیقمق اوله می دهر ایچره برزن مردله
فتح باب اولمق دلرسک واری بذل ایت حقیا
چون درجنت یلورسن آچلور جومردله

واسباب کمال ایماندندر که مدار جمعه وجماعت اولان شهرلرده
ساکن اوله زیرا حدیثده کلور (ایاکم والکفور فان ساکنی
الکفور ساکنوا القبور) کفور ضمله کفرک جمعیدر فتحله که
قریه معناسنه‌در یعنی جمعه وجماعتدن بعید اولان قریه‌لرده
وعلم حال بلنلردن دور اولان طاغ باشنده واقطار ارضده
ساکن اولان قبرده ساکن اولان میت کبیدرکه علم وعمل
تحصیلندن خالی و ذکرله حاصل اولان حیاتدن معطلدر
کویا که قریه‌ده اوتوردیغی خانه سی قبری وکندی میت
واوزرینه کیدیکی لباسی کفندر وادریس علیه السلامدن
منقولدر که انسانک ساکن اولدیغی یرده بش نسنه کرکدر
بری عالمدر که علم حالی اندن اوکرنه وبری قاضیدر که خصوماتی
قطع ایلیه وبری والیدرکه ولایتی سیاستیله ضبط ایلیه
وبری طبیبدر که خسته‌لره معالجه قیله زیرا طاعات وعبادات
صحت بدنه موقوفدر وبری دخی نهر جاریدر که انسان انکله
حیات بوله وحیوانات واراضی اندن قانه وناپاک اولان نسنه‌لر
انکله تطهیر اولنه سؤال اولنورسه که بعض اهل الله طاغ
باشلرینی اختیار ایتمشلر ودریا کنارنده مغاره‌لرده قالمشلر
وقریه‌لرده مکان طوتمشلردر جواب بودرکه اهل الله
فی الحقیقه اودرکه هم قالی وهم حالی بوله وبو ایکیسی
بولندقدنصکره هرنرده ساکن اولورسه اکا طاغ اوستی
باغدر وقریه‌لر شهردر خصوصا که بومقوله زمان اختلالده
تکیم حدیثده کلورکه آخر زمانده خلقک خیرلیسی فرسنک
بولارندن طوتوب غزا ایدن واهل رباط اولان ویاخود وجه

معاش

معاش ایچون برقاج قیون اتخاذ ایدوب طاغ باشنده قلاندر
خصوصا که اهل حال کیمسه برقریه‌ده ساکن اولسه
اول قریه انک برکاتیله شهرستان اولور تکیم وارد اولمشدرکه
(علیکم بالسواد الاعظم) وینه کلورکه (السواد الاعظم هو
الواحد علی الحق) یعنی برکیمسه اهل حق اولسه وحق
اوزرینه ثبات واستقامت بولسه اول کیمسه سواد اعظمدر یعنی
واحد کالف دیدکلریدرکه وحدتی کثرت حکمنده ومسکنی
بلدهٔ عظیم پایه سنده‌در پس بوندن معلوم اولدیکه علما
اولان یره قریه دنلمز کرچه قریه ایسه‌ده خصوصا که عالم
بالله وعارف بحقایق الله اوله شوقدر واردرکه وزیرکسری‌دن
منقول اولدیغی اوزره بش نسنه ضایعدر اولکیسی یغموردرکه
شوره زاره یعنی چوراق وطوزلو یره دوشه زیرا اوت بتورمز
شول جهتدنکه محل قابل دکلدر انکیچون قدرت الهیه محال
وممتنعه تعلق ایتمز پس مانع محلده در بوخسه قدرتده دکلدر
ونیجه اشیا ناقص اولمق دخی بو بابدندر وبرنسنه‌نک نقصانی
دخی حقک کمالنه دلالت ایدر زیرا هر صانع صنعتک کامل
اولدیغن استر پس نقصان اوزرینه اولدیغی صانعک عجزندندر
حق تعالیده ایسه عجز وضعف وغیری نقصان صفتلری یوقدر
جام فیضی ساقیا نادان الینه صونمه کیم
شربت شهدی نه بلسون غالب الصفرا اولان
کرچه بوقدر مشرب پاکنده بارانک کلام
هیچ قبول ایلرمی آنی صخرهٔ صما اولان
ایکنجیسی ضوء شمسه قارشو مشتعل اولان سراجدر

يعنی شول شمع که کوندز کونشه قارشو یانار ضایعدر
زیرا کونشك نوری اکا غالب اولمغله یانمسی عبث
واسراف اولور اشته قویلر یاننده ضعیفلر دخی بویله در
(المحرره)

حسن یوسف وارایکن یاغیری یاد ایتمك ندن
پیش اندام اوله مز پهلوزن نازك بدن

شعله چشم عجوز ایله برابر می سراج
برمی اعمی ایله نور وظلمتی تشخیص ایدن

اوچنجیسی اعمی یاننده امرأهٔ حسنادر یعنی براعمی نك که
زنی خوبروی اوله اول خاتون انك یاننده ضایعه در زیرا
کلشن جمالندن کلچین اولمغه دیدهٔ نکرانی یوق وبلبلان
حسنك بو یوزدن دردی یك چوقدر

طونه لم غنچه کلك قرمزیدر رخساری
کوز کرك باغده سیر ایلیکه آثاری
برکوزل یوزلویه آچ کوزلریکی کیم انك
فیض عشق طاشه دلدن اوله جسمه ساری

دردنجیسی مریض یاننده طعام لذیذدر زیرا انحراف مزاج
واختلال طبایعدن فی المثل شکر شربتی زهر کلور وطعام لذیذ
مر المذاق اولور (المحرره)

جکرك بو یخنی المق دله مز خسته جکر
قان یودر جیرابسه لحم مهرابی اکر

کرمفلفل اوله یا اوله معتبر نعمت
صاغدن غیری انك بو یخنی الورمی مکر

بشنجیسی رجل عاقل و عالمدر که قدرنی بیلمز کمسه لر اراسنده
بولنه اشته بو دخی ضایعدر بو ایسه اکثریا قریه لره وکنار
یرلره کوره در غرائب اخبارده ایراد اولنمش ودفاتر محاضراتده
بولنمشدر که برزمان برعجوزك النه برطوغان کیرر کورر که
بورنی وطرنقلری اوزامشدر نعجب سنك طرنقلریکی
چوقدن کسمه مشلر دیو همان برمقراض آلوب بورنی
وطرنقلرینی کسوب طوغانی طوغدیغنه پشیمان ایدر
وبوندرکه چفتجی النه کیرمش طوغانه دوندر دیلر دیرلر
(المحرره)

بو مثل مشهوردر نادان بیلمز جوهری
جوهری صراف وزرکر فهم ایدر قدر زری

وقهستانی نام کتابده کلور که برطالبکه طلب علم زماننده
تقوی اوزرینه اولمسه بلکه زمانه نك خلیع العذارلری کبی
اسندیکی مرعاده اوتلسه الله تعالی اوچ نسنه نك بریله
مبتلی ایدر بری بودر که جوان عمرنه طویمز وایام جوانیده
دنیادن کوز یوموب آخرته طوغری آچیلور کیدر

اولمدن بو چمن دهرده بردم کلچین
چنبر چرخ قیلور قامت بالاسن چین
کسر ایدر دست فلك کاسهٔ جسمین باقز
کر لطافتده باقلسه اوله چون صنعت چین

وبری دخی اهل قریه ایله ابتلادر که ایکی ضد بری بریله
امتزاج ایتمدیکی کبی شهری وقروی دخی بربره کلمز والا
شهری بحکم الجوار اهل قریه نك خشونت طبع وغلظت

اختلافندن آتش اولور وآخر گلستان حالی خارستان اولور
دستگیرک حق اولورسه قریه‌دن ال آیغی
چیق اوحیوانات ایچنده‌ن آدمه دون بایغی
سلنورسکده تره یاغی ایله گرکوپده
آتش غمده اریدرسن بنه آخر یاغی
او چنجیسی سلطان ایله صحبتدر حتی دیمشلردرکه بو ابتلا
اول کشیلردن بتردر نتکیم مشهوردرکه شیخ عطار کلامنده
کلور (قرب سلطان آتش سوزان بود) ودیمشلردرکه
(لا وفاء للملوك) یعنی ارباب دولت وسلطنتك وفاسی یوقدر
وبودنیا برکون عطارك وبرکون بیطارك اولدیغی کبی ایام
انسان دخی برکوزله وبرکون علیه اولور فیوما نساء ویوما نسر
خصوصاکه مخاطره‌لی صحبتلره دخول ایتمه‌نك فائده‌سی
ضررینه دکمز پس نان خشکله قناعت اولی ولذائذ مترفهه‌دن
اعراض اقوادر بو فقیرك شیخی سید الاقطاب الشیخ عثمان
الفضلی الالهی صاحب التصانیف الرائقه والتوالیف الفائقه
قدس الله سره بطریق الکشف الصحیح علم اکسیره مالك
حتی برجمعه کون استانبولده سلطان سلیم جامعی کورسبسنده
بش اون بیك آدم ایچنده تصریح ایدوب الله تعالی بکا برعلم
ویرمشدرکه مراد ایتسم عثمانلینك آتلری نعللرن کومشلردم
ولکن انلر انسانه قبارلر دیدی اول وقتده ایسه خزائنه زیاده
مضایقه وارایدی واستیلاء کفاردن حال دیکرکون وسالیانه
ومصادراتدن رعایا غایتده زبون ایدی صکره رجال دولته عکس
ایدوب بو معنایی شیخدن تفحص ایلدکارنده بنم مرادم قناعت

کیمیاسیدر دیو دفع ایتدی وشیخك علم اکسیرده تحریر ایتدیکی
کتابی مشهوردر ولکن بو علم غریب انکله بیله آخرته کتدی
زیرا اواخر عمرنده بعض اهل هوی ایمانسزلر الندن استانبولده
قرار ایده‌میوب دیار غربتده یعنی قبرسده ماغوسه نام قلعه‌ده
آخرته انتقال ایلدی وکیمسه‌یه تعلیم ایتمك میسر اولمدی
بو فقیر دخی سیاح اولوب شیخم کبی
شام وشرقی چون فلك دور ایلدم پنجاه سال
بندن الدی ترکی ابراهیم ادهم معنیده
کرچه چوقدر اهل تجرید ایچره انواع خصال
اسکداری دار قیلدم کندیمه آخردمی
دملرم فرقتده کچدی بلمزم هرکز وصال
یا الهی قلزم حیرتده غرقایم بنز
زورق وجان ودلم آخر کنار وصله صال
شیخ اسمعیل حقی یه نه امر ایتدك ایسه
دیمدی بیرم نبه فرمانه ایتدی امتثال
وکیمیادن مراد فی الحقیقه نفس امارەنك نحاس کبی
اولان اخلاق ذمیمه‌سن تبدیل وروح روانك ذهب مثال
اولان اوصاف حمیده‌سنه تحویلدر زیرا جوهر ذات
استحاله ایتمزسه دخی صبغ انوارله کثافت لطافته
وکیفیات فانیه ملکات باقیه‌یه دونر وعالم وجود حقیقیدن
ستر وجود مجازی ایچون بعض خواص ایتزچونکه کفر
طاغوت نهایت بولور ایمان دخی کامل اولور
(المحرره)

كل ايمدى كل اوكفرى دقتيله طوته كور الده
اودرز يرا اودر حبـل متين دين وايمانك

اكر باقرسك اوصاف مسى اولماز زر ابريز
مسمى بردر اما مختلفـدر حكمى اسمانك

تعين پرده سن چشم بصيرتدن ازاله قيـل
دكل بزذوالبصرله اسمى ورسمى چونكه اعمانك

كيمى نهر وكيمى جدول جكر ايستانه زيرا
كه چايه قطره سى طاشقون كاو بدرفيض عمانك

سكا رمز ايتدى حق حكمتيله علم اكسيرى
يورى ماء الهى ايچ كلمه تاجانه درمانك

اشته بو تحفهٔ خليليه اسكدارده ايام معدودده ياز يلوب تمام اولدى وشرايع وحقايقدن درونى صدف وار مروار يدايله طولدى وقلم مسح اولنوب قلمدانه قوندى واطراف دهان دوات مداد سياهدن بوندى نتكيم ديمشلر درغاية كل متحرك سكون ونهاية كل متكون ان لايكون وتمامى بيك يوز اوتوز اوچنجى شهر محرمك دردنجى يوم ثلثانك عصرنده واقع اولدى

(لمحرره)

يا الهى آخره ايرشدى دم	ايلدم يمش بره وضع قدم
خاكه صالدم بو وجودم ذره سن	نيليم شمدنكرو بلم نيدم
رحمتكله سن بكا همراه اول	شول زمانكم قبره عزم راه ايدم
كر كناهم سد اولورسه يولمه	بلمزم حيرت ايله قنده كيدم
حق قان اغلر كوزندن آه آه	جا نتى يا قشـدرر نار ندم

والحمد لله تعالى على نعمائه الوافره والشكر له على آلائه المتواتره والصلاة والسلام على سيد الكائنات وآله وصحبه خير البريات

قد تم طبع هذه الرسالة المسماة بالخليليه المنسوبة الى قدوة المرشدين وعمدة العارفين المشتهر باسمعيل حقى امده الله تعالى بلطفه الجلى والخفى بدار الطباعة العامره بنظارة العبد الفقير الى الرب الذى آلاؤه عمت محمد اسعد صفوت وصادف ختام طبعه اواسط شهر ربيع الآخر لسنة ست وخمسين ومائتين والف

